

Profil zajednice

Grad Subotica

Sadržaj

Lista tabela.....	5
1 Uvod.....	7
2 Osnovne karakteristike	8
2.1 Geografski položaj (lokacija).....	8
2.2 Opšti podaci	8
2.3 Klima	11
2.4 Lokalna samouprava (administracija)	12
2.5 Istorija, tradicija i kulturno nasleđe.....	12
3 Prirodni resursi	14
4 Ljudski resursi	15
4.1 Stanovništvo (broj stanovnika i stopa rasta).....	15
4.2 Stanovništvo prema tipu naselja.....	15
4.3 Vitalni događaji.....	15
4.4 Stanovništvo prema bračnom stanju	16
4.5 Starosna struktura stanovništva	16
4.6 Polna struktura stanovništva.....	19
4.7 Etnička struktura stanovništva	19
4.8 Struktura stanovništva prema veroispovesti	22
4.9 Struktura stanovništva prema maternjem jeziku.....	22
4.10 Stanovništvo prema aktivnosti	22
4.10.1 Struktura stanovništva prema aktivnosti i polu	22
4.10.2 Struktura aktivnog stanovništva prema vrsti zanimanja i oblasti delatnosti	23
4.11 Obrazovna struktura stanovništva	24
4.12 Porodice i domaćinstva.....	25
4.12.1 Porodice	25
4.12.2 Domaćinstva	25
4.13 Migracije stanovništva	26
4.13.1 Doseđenici.....	26
4.13.2 Dnevne migracije	26
5 Stambeni resursi.....	28
5.1 Stambena statistika.....	28
5.2 Stambena izgradnja	30
5.3 Cene na tržištu.....	30
6 Privreda.....	32
Privredna struktura.....	32
6.1 Privredna struktura po delatnostima	32
6.2 Poljoprivreda	34
6.3 Šumarstvo	37
6.4 Ukupan obim proizvodnje	37
6.5 Preduzeća prema broju zaposlenih	37
6.6 Makroekonomski pokazatelji.....	38
6.7 Struktura izvoza	40
6.8 Struktura izvoza prema destinaciji	40
Javne finansije	41
6.11 Prihodi opštinskog budžeta.....	41
6.12 Rashodi opštinskog budžeta.....	41
Ustanove	41
6.13 Javna komunalna preduzeća	41
6.14 Javna preduzeća	42
6.15 Finansijske institucije	42
Investicije	43
6.16 Ostvarene investicije u privatnom sektoru	43
6.17 Planirane investicije u privatnom sektoru	Error! Bookmark not defined.
6.18 Struktura investicija	44
6.19 Industrijske zone i industrijski parkovi	45
6.19.1 Lokacija industrijskih zona/parkova	47
6.19.2 Topografske karakteristike lokacija	48
6.19.3 Saobraćajni pristupi	48
6.19.4 Zoniranje	48

6.19.5 Sastav tla	49
6.19.6 Raspoloživa komunalna infrastruktura	49
6.19.7 Troškovi vezani za izgradnju kapaciteta i poslovanje u industrijskim zonama/parkovima	50
6.20 Ostale lokacije za investiranje	50
6.21 Olakšice koje nudi lokalna zajednica	50
6.21.1 Bespovratna sredstva za uređenje/privodenje nameni/razvoj lokacije	50
6.21.2 Programi za obuku radne snage	51
6.21.3 Inkubator centri za nove biznise	51
6.21.4 Finansijska pomoć	51
6.21.5 Poreske olakšice	52
6.22 Porezi - lokalni, regionalni, nacionalni	53
6.23 Proces izдавanja dozvola	53
7 Radna snaga	54
7.1 Broj i struktura zaposlenih	54
7.2 Zaposlenost po delatnostima	55
7.3 Prosečne zarade	55
7.4 Zarade po delatnostima	56
7.5 Zapošljavanje	57
7.6 Nezaposlenost	57
7.7 Stopa nezaposlenosti	58
7.8 Nezaposlenost prema stepenu obrazovanja	58
7.9 Nezaposlenost prema dužini čekanja	58
7.10 Nezaposlenost prema starosnoj strukturi	59
8 Javni resursi.....	60
8.1 Saobraćajna infrastruktura	60
8.1.1 Drumski saobraćaj	60
8.1.2 Železnički saobraćaj i infrastruktura	60
8.1.3 Vazdušni saobraćaj	61
8.1.4 Vodni saobraćaj	61
8.2 Komunalna infrastruktura	61
8.2.1 Vodovod i kanalizacija	61
8.2.2 Sistem daljinskog grejanja	62
8.2.3 Elektro infrastruktura	62
8.2.4 Telekomunikacioni sistem	63
8.3 Energetika	63
8.4 Zdravstvena i socijalna zaštita	63
8.5 Obrazovni kapaciteti	64
9 Resursi životne sredine	68
9.1 Kvalitet vazduha	68
9.2 Kvalitet zemljišta	68
9.3 Kvalitet voda	68
9.4 Upravljanje čvrstim komunalnim otpadom	69
10 Turistički resursi	70
10.1 Broj posetilaca	70
10.2 Smeštajni kapaciteti	70
11 Kvalitet života.....	71
11.1 Javni sadržaji i rekreativni programi	71
11.1.1 Sportski sadržaji (tereni, sportske dvorane, centri za rekreaciju, stadioni)	71
11.1.2 Rekreativni programi, sportske aktivnosti	71
11.2 Crkve i hramovi	72
11.3 Lokalni centri za okupljanje	74
11.3.1 Biblioteke	74
11.3.2 Parkovi	75
11.3.3 Lokalni društveni centri	76
11.3.4 Kulturni centri	77
11.3.5 Pozorišta	77
11.3.6 Muzeji	79
11.4 Aktivnosti u kulturi (kulturne manifestacije, proslave, festivali, parade, svečanosti, koncerti) ..	79
11.5 Zabava i usluge	80
11.5.1 Restorani	80
11.5.2 Bioskopi	81

11.5.3 Šoping zone i maloprodajni centri.....	81
12 Lokalni razvoj u relaciji sa regionalnim i državnim strateškim dokumentima.....	83

Lista tabela

Tabela 1. Osnovni podaci o opštini/gradu (površina i stanovništvo), 2011.....	7
Tabela 2. Opšti podaci o naseljima i katastarskim opštinama, 2010.....	8
Tabela 3. Podaci o naseljima (tip naselja, broj stanovnika i površina), 2011.....	9
Tabela 4. Spisak naselja i pripadajućih katastarskih opština.....	9
Tabela 5. Spisak mesnih zajednica.....	10
Tabela 6. Klimatski pokazatelji.....	11
Tabela 7. Struktura odbornika u skupštini opštine, 2012	12
Tabela 8. Struktura zemljišnih površina, 2010.	14
Tabela 9. Uporedni pregled broja stanovnika, podaci iz popisa.....	15
Tabela 10. Procenjeni broj stanovnika u periodu 2006-2010.....	15
Tabela 11. Struktura stanovništva prema tipu naselja, 2011.	15
Tabela 12. Vitalni događaji, 2010.	15
Tabela 13. Struktura ženskog stanovništva starog 15 godina i više prema broju živorođene dece, 2002.	16
Tabela 14. Struktura stanovništva starog 15 i više godina prema bračnom stanju i polu, 2002.....	16
Tabela 15. Struktura stanovništva prema starosti i polu, 2002.	16
Tabela 16. Struktura stanovništva po osnovnim kontigentima, 2002.....	17
Tabela 17. Starosni indikatori stanovništva, 2010.....	18
Tabela 18. Polna struktura stanovništva, 2011.	19
Tabela 19. Struktura stanovništva prema etničkoj ili nacionalnoj pripadnosti, 2011.....	19
Tabela 20. Struktura stanovništva prema veroispovesti, 2002.	22
Tabela 21. Struktura stanovništva prema maternjem jeziku, 2002.	22
Tabela 22. Struktura stanovništva prema aktivnosti i polu, 2002.....	22
Tabela 23. Struktura aktivnog stanovništva koje obavlja zanimanje prema zanimanju i polu, 2002.	23
Tabela 24. Struktura stanovništva starog 15 i više godina prema školskoj spremi i pismenosti, 2002.	24
Tabela 25. Struktura porodica prema broju dece, 2002.....	25
Tabela 26. Struktura porodica prema tipu, 2002.....	25
Tabela 27. Struktura domaćinstava prema broju članova, 2002.....	25
Tabela 28. Broj doseljenika po vremenskim periodima.....	26
Tabela 29. Struktura doseljenika prema području sa kojeg su doseljeni, 1940-2002.....	26
Tabela 30. Dnevne migracije prema tipu migranata, 2002.	26
Tabela 31. Dnevne migracije stanovništva koje obavlja zanimanje prema tipu delatnosti, 2002.	27
Tabela 32. Struktura stambenih jedinica, 2002.	28
Tabela 33. Uporedni pregled broja stanova po popisima.....	28
Tabela 34. Broj i površina stanova, drugih nastanjениh prostorija, kolektivnih stanova i nastanjena lica, 2002.....	28
Tabela 35. Struktura kolektivnih stanova, 2002.	28
Tabela 36. Struktura stanova prema vrsti i opremljenosti, 2002.	29
Tabela 37. Struktura stanova prema godini izgradnje, 2002.....	29
Tabela 38. Struktura nastanjениh stanova prema broju domaćinstava i lica, 2002.....	29
Tabela 39. Stambene jedinice prema nivou opremljenosti infrastrukturom, 2002.	30
Tabela 40. Stambena izgradnja, 2010.	30
Tabela 41. Vrednost izvedenih građevinskih radova, 2010.	30
Tabela 42. Cene stanova na tržištu, 2008.....	30
Tabela 43. Cene stanova novogradnje, II polugodište 2011.....	31
Tabela 44. Struktura preduzeća, ustanova i drugih pravnih lica prema oblasti delatnosti, stanje 30.06.2010.....	32
Tabela 45. Struktura preduzetničkih radnji po delatnostima, 2008.	32
Tabela 46. Struktura preduzetničkih radnji prema oblicima organizovanja, stanje 12.04.2006.....	33
Tabela 47. Struktura aktivnog stanovništva koje obavlja zanimanje po delatnostima, 2002.	33
Tabela 48. Struktura poljoprivrednog stanovništva prema posedovanju poljoprivrednog gazdinstva, polu i aktivnosti, 2002.	34
Tabela 49. Struktura poljoprivrednih gazdinstava prema veličini, 2002.	34
Tabela 50. Struktura ukupne poljoprivredne površine u opštini prema načinu korišćenja, 2010.....	35
Tabela 51. Struktura poljoprivredne površine privatnih gazdinstava u opštini prema načinu korišćenja, 2010.....	35
Tabela 52. Proizvodnja pojedinih ratarskih kultura, industrijskog, povrtog i krmnog bilja, 2010.....	36
Tabela 53. Proizvodnja voća i grožđa, 2010.	36

Tabela 54. Broj stoke, stanje 01.12.2006.....	36
Tabela 55. Prodaja i otkup poljoprivrednih proizvoda, 2010.....	36
Tabela 56. Pošumljene površine i posećena drvna masa, 2010.....	37
Tabela 57. Veličina preduzeća prema broju zaposlenih, 2007	37
Tabela 58. Struktura narodnog dohotka po delatnostima, 2005	38
Tabela 59. Struktura narodnog dohotka po oblicima svojine, 2005	39
Tabela 60. Društveni proizvod preduzeća, 2005.....	39
Tabela 61. Osnovni podaci o preduzećima, 2005	39
Tabela 62. Struktura izvoza prema vrsti proizvoda i usluga.....	40
Tabela 63. Struktura izvoza prema destinaciji.....	40
Tabela 64. Struktura prihoda opštinskog budžeta, 2010.....	41
Tabela 65. Struktura rashoda opštinskog budžeta, 2010.....	41
Tabela 66. Spisak javno-komunalnih preduzeća	41
Tabela 67. Spisak javnih preduzeća	42
Tabela 68. Spisak poslovnih banaka.....	42
Tabela 69. Spisak osiguravajućih društava.....	43
Tabela 70. Ostvarene investicije u poslednjih 8 godina, 2011.....	43
Tabela 71. Struktura direktnih stranih ulaganja prema zemlji porekla.....	44
Tabela 72. Struktura ostvarenih investicija prema karakteru izgradnje i tehničkoj strukturi, 2009	45
Tabela 73. Spisak industrijskih zona i parkova	45
Tabela 74. Spisak kompanija smeštenih u industrijskim zonama/parkovima, 2011	46
Tabela 75. Ostale raspoložive lokacije za investiciona ulaganja.	50
Tabela 76. Broj i struktura zaposlenih, 2010	54
Tabela 77. Struktura zaposlenih po sektorima delatnosti, 2010	55
Tabela 78. Prosečne zarade po zaposlenom, avgust 2012	55
Tabela 79. Uporedni pregled prosečnih zarada po zaposlenom po godinama.....	55
Tabela 80. Prosečne zarade po zaposlenom bez poreza i doprinosa, po sektorima delatnosti, 2009...	56
Tabela 81. Slobodna radna mesta, 2010	57
Tabela 82. Struktura zapošljavanja, 2010.....	57
Tabela 83. Struktura nezaposlenih i tražilaca zaposlenja prema polu, septembar 2012.....	57
Tabela 84. Broj i polna struktura nezaposlenih, pregled po godinama.....	57
Tabela 85. Stopa nezaposlenosti, 2010	58
Tabela 86. Nezaposleni prema stepenu obrazovanja, (septembar 2012).	58
Tabela 87. Nezaposleni prema dužini čekanja, (septembar 2012).	58
Tabela 88. Nezaposleni prema starosnoj strukturi, (septembar 2012).	59
Tabela 89. Dužina puteva, 2010	60
Tabela 90. Promet robe i putnika u železničkom saobraćaju, 2005	60
Tabela 91. PTT saobraćaj, 2010	63
Tabela 92. Iskorišćenje energije, 2012.....	63
Tabela 93. Bolnički kapaciteti, 2012	63
Tabela 94. Ulaganja u zdravstvo i socijalni rad, 2010	63
Tabela 95. Lekari, stomatolozi i diplomirani farmaceuti u zdravstvenim službama, 2010	64
Tabela 96. Korisnici socijalne zaštite – maloletna lica, 2010	64
Tabela 97. Korisnici socijalne zaštite – punoletna lica, 2010	64
Tabela 98. Kapaciteti obrazovnih institucija, pregled po godinama	65
Tabela 99. Ulaganja u obrazovanje, 2010	65
Tabela 100. Broj i struktura obrazovnih ustanova, 2010/2011	65
Tabela 101. Ukupan broj učenika, studenata i korisnika obrazovnih ustanova, 2010/2011	66
Tabela 102. Prosečan broj učenika, studenata i korisnika smeštaja u obrazovnim ustanovama, 2006. 66	
Tabela 103. Ukupan broj učenika u osnovnim školama, 2009/2010.	67
Tabela 104. Broj i struktura turista i ostvarenih turističkih noćenja, 2010	70
Tabela 105. Smeštajni kapaciteti, 2011	70
Tabela 106. Broj bioskopa, bioskopskih sedišta, projekcija i posetilaca, 2010.....	81

1 Uvod

Tabela 1. Osnovni podaci o opštini/gradu (površina i stanovništvo), 2011.

	Površina (km ²)	Udeo u ukupnoj površini (%)			Broj stanovnika	Udeo u ukupnom broju stanovnika (%)			Gustina nase- ljenosti (br. Stanov./ km ²)
		Grad	Okruga	Srbije		Grad	Okruga	Srbije	
Urbana zona	123	12,20	6,89	0,14	105.681	74,66	56,56	1,47	859,20
Ruralna zona	884	87,80	49,55	1,00	35.873	25,34	19,20	0,49	40,58
Opština	1.007	100	56,45	1,14	141.554	100	75,75	1,97	140,57
Okrug	1.784	/	100	2,02	186.862	/	100	2,60	104,74
Srbija	88.407	/	/	100	7.189.862	/	/	100	81,32

2 Osnovne karakteristike

2.1 Geografski položaj (lokacija)

Grad Subotica se nalazi na krajnjem severu Republike Srbije i Autonomne Pokrajine Vojvodine, uz granicu sa Republikom Mađarskom, na $46^{\circ}05'55''$ severne geografske širine i $19^{\circ}39'47''$ istočne geografske dužine. Teritorija grada Subotice iznosi 1007 kvadratnih kilometara. Severno je peščara a južno les. Prostrane šume koje sa severa štite grad od peska prostiru se na 4330 hektara. Oko grada je više jezera, među kojima su najveća Palić i Ludaš.

2.2 Opšti podaci

Tabela 2. Opšti podaci o naseljima i katastarskim opštinama, 2010.

	Opština	Okrug
Broj naselja	19	45
Prosečna veličina naselja (km^2)	53,00	39,64
Broj gradskih naselja	1	1
Broj ostalih naselja	18	44
Broj katastarskih opština	11	24
Prosečna veličina katastarske opštine (km^2)	91,55	74,33

Tabela 3. Podaci o naseljima (tip naselja, broj stanovnika i površina), 2011. *

Redni broj	Naseljeno mesto	Tip naselja (gradsko/ostalo)	Broj stanovnika	Udeo u ukupnom broju stanovnika u opštini (%)	Površina * (km ²)
1	Subotica		140358	100	
2	Ukupno	Gradska	96483	68,74	
3	Ukupno	Ostala	43875	31,26	
4	Bajmok	Ostalo	7359	5,24	6,15
5	Bački Vinogradi	Ostalo	1907	1,36	0,28
6	Bačko Dušanovo	Ostalo	618	0,44	0,068
7	Bikovo	Ostalo	1482	1,05	1,42
8	Višnjevac	Ostalo	527	0,37	0,81
9	Gornji Tavankut	Ostalo	1078	0,77	0,19
10	Donji Tavankut	Ostalo	2309	1,64	0,186
11	Đurđin	Ostalo	1442	1,03	2,17
12	Kelebija	Ostalo	2032	1,45	2,04
13	Ljutovo	Ostalo	1067	0,76	0,21
14	Mala Bosna	Ostalo	1072	0,76	0,975
15	Mišićevac	Ostalo	368	0,26	0,773
16	Novi Žednik	Ostalo	2371	1,69	0,271
17	Palić	Ostalo	6897	4,91	Sa Suboticom
18	Stari Žednik	Ostalo	1929	1,37	
19	Subotica	Gradska	96483	68,74	81,79
20	Hajdukovo	Ostalo	2244	1,60	2,24
21	Čantavir	Ostalo	6553	4,67	4,54
22	Šupljak	Ostalo	1089	0,76	2,65
	Neraspoređeno	-	1531	1,09	

* Popis stanovništva, domaćinstava i stanova 2011 – prvi rezultati

* Podatak iz 2009. godine

Tabela 4. Spisak naselja i pripadajućih katastarskih opština.

Redni broj	Naseljeno mesto	Katastarska opština
1	Bajmok	Bajmok
2	Bački Vinogradi	Bački Vinogradi
3	Bačko Dušanovo	Čantavir
4	Bikovo	Bikovo
5	Višnjevac	Čantavir
6	Gornji Tavankut	Tavankut
7	Donji Tavankut	Tavankut
8	Đurđin	Đurđin
9	Kelebija	Stari grad (deo)
10	Ljutovo	Tavankut
11	Mala Bosna	Donji grad (deo)
12	Mišićevac	Bajmok
13	Novi Žednik	Žednik
14	Palić	Palić
15	Stari Žednik	Žednik
16	Subotica	Donji grad (deo), Stari grad (deo), Novi grad (deo)
17	Hajdukovo	Palić
18	Čantavir	Čantavir
19	Šupljak	Palić

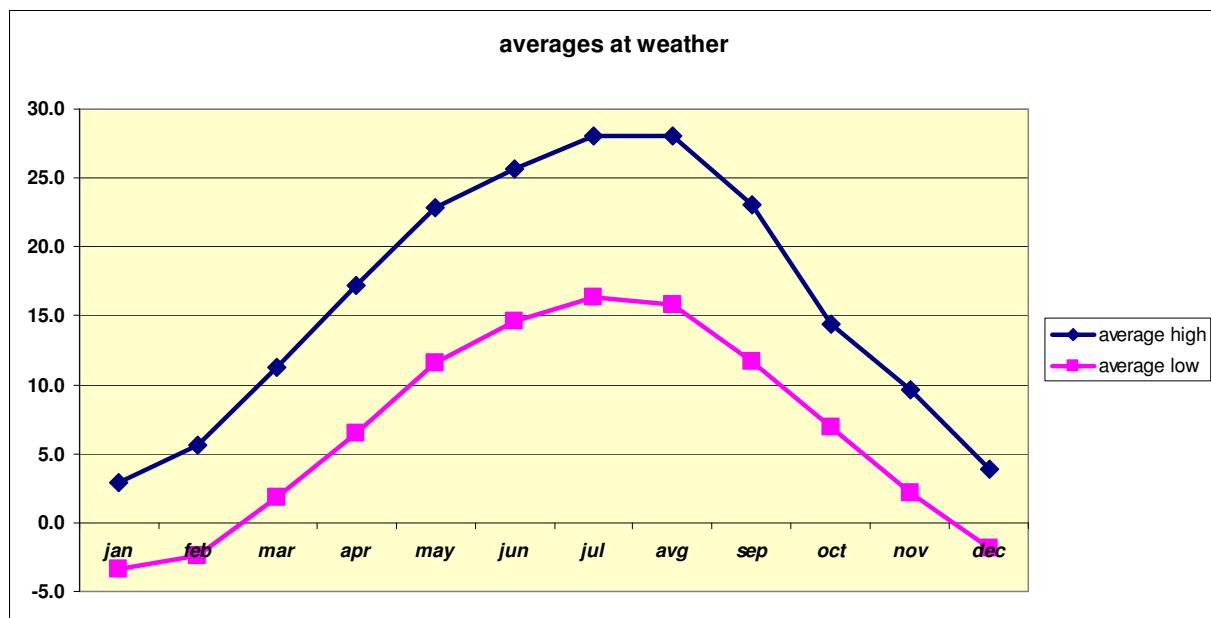
Tabela 5. Spisak mesnih zajednica.

Redni broj	Mesna zajednica	Naselje kojem pripada MZ	Broj stanovnika	Udeo u ukupnom broju stanovnika u opštini (%)
1	Aleksandrovo	Subotica	6995	4,71
2	Bajnat	Subotica	2821	1,90
3	Centar I	Subotica	3200	2,16
4	Centar II	Subotica	2980	2,01
5	Centar III	Subotica	4280	2,88
6	Dudova Šuma	Subotica	10569	7,12
7	Gat	Subotica	4080	2,75
8	Ker	Subotica	4236	2,85
9	Kertvaroš	Subotica	7796	5,25
10	Makova Sedmica	Subotica	4433	2,99
11	Mali Bajmok	Subotica	5118	3,45
12	Mali Radanovac	Subotica	4807	3,24
13	Novi Grad	Subotica	2982	2,01
14	Novo Selo	Subotica	7917	5,33
15	Peščara	Subotica	5556	3,74
16	Prozivka	Subotica	9314	6,28
17	Radanovac	Subotica	2062	1,39
18	Željezničko Naselje	Subotica	5773	3,89
19	Zorka	Subotica	4602	3,10
20	Bački Vinogradi	Bački Vinogradi	2039	1,37
21	Bačko Dušanovo	Bačko Dušanovo	741	0,50
22	Bajmok	Bajmok	8586	5,79
23	Bikovo	Bikovo	1506	1,01
24	Čantavir	Čantavir	7178	4,84
25	Đurđin	Đurđin	1746	1,18
26	Hajdukovo	Hajdukovo	2482	1,67
27	Kelebija	Kelebija	2168	1,46
28	Ljutovo	Ljutovo	1181	0,80
29	Mala Bosna	Mala Bosna	1231	0,83
30	Mišićevo	Mišićevo	446	0,30
31	Novi Žednik	Novi Žednik	2768	1,87
32	Palić	Palić	7745	5,22
33	Stari Žednik	Stari Žednik	2113	1,42
34	Šupljak	Šupljak	1310	0,88
35	Tavankut	Tavankut	4012	2,70
36	Verušić	Verušić	989	0,67
37	Višnjevac	Višnjevac	639	0,43

2.3 Klima

Tabela 6. Klimatski pokazatelji.

	Opština
TEMPERATURA	
Prosečna temperatura vazduha – januar (°C)	-0,4
Prosečna temperatura vazduha – jul (°C)	+22,3
Prosečna temperatura vazduha – godišnja (°C)	+11,2
Srednji broj mraznih dana – godišnje	82
Srednji broj tropskih dana – godišnje	29
VLAŽNOST VAZDUHA	
Prosečna vlažnost vazduha – godišnja (%)	72
TRAJANJE SIJANJA SUNCA	
Prosečan broj vedrih dana – godišnje	71
Prosečan broj oblačnih dana – godišnje	94
PADAVINE	
Prosečna količina padavina – godišnje (mm)	571,1
POJAVE	
Prosečan broj dana sa snegom – godišnje	23
Prosečan broj dana sa snežnim pokrivačem – godišnje	35
Prosečan broj dana sa maglom – godišnje	41
Prosečan broj dana sa gradom – godišnje	1

2.4 Lokalna samouprava (administracija)

Tabela 7. Struktura odbornika u skupštini grada, 2012.

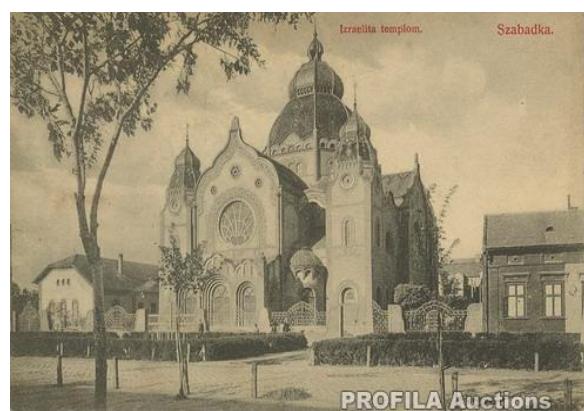
	Broj odbornika u Gradu	Udeo u ukupnom broju odbornika u Gradu (%)
UKUPNO	67	100
DS, DSHV, SDPS	20	29,85
SVM	16	23,88
SNS	8	11,94
DSS, SRS, SDS	6	8,95
LDP	4	5,97
LSDV	4	5,97
SPS-PUPS-JS	4	5,97
SBB	2	2,98
PMN	1	1,49
BS	1	1,49
DSVM	1	1,49

2.5 Istorija, tradicija i kulturno nasleđe

U pisanim dokumentima Subotica se prvi put pominje 7. maja 1391. godine, mada je nesumnjivo da je nastala mnogo ranije jer je dokazano da je regija bila naseljena pre čak 3.000 godina.

Zbog velikih migracija stanovništva, u ovoj pograničnoj regiji su se naselili Mađari, Hrvati, Bunjevci, Srbi, Nemci, Jevreji, Slovaci i drugi narodi.

Prvo zabeleženo ime je Zabadka. Od 1391. godine Subotica je ime menjala više od dvesta puta, a među nekoliko značajnijih su Szent Maria, Maria Theresiopolis, Maria Theresienstadt, Szabadka i Subotica.

Za manje od dve decenije, krajem XIX i početkom XX veka, prošla je kroz veoma intenzivan urbani, industrijski i kulturni razvoj. Brz razvoj zanatstva, industrije i trgovine prouzrokovao dolaskom železnice 1869. godine postao je još ubrzaniji nakon izgradnje elektrane i uvođenja tramvaja, 1897. godine.

Preteče sadašnje industrije, krajem XIX i početkom XX veka bili su izvoznici mesa „Hartman&Konen“, koji su prvi u zemlji koristili hladnjake; fabrika sumporne kiseline i đubriva „Klotild“ koja je osnovana 1904. godine; braća Ruff koja su proizvodnju slatkiša u Subotici utemeljila 1917. godine, a fabrika elektromotora „Sever“ je osnovana 1923. godine.

Gradska kuća počela je da se gradi 1908. godine, u vreme gradonačelnika Karolja Biroa. Na konkursu raspisanom dve godine ranije prvu nagradu dobio je projekat pod šifrom "Pod tornjem" mađarskih arhitekata Marcela Komora i Dežea Jakaba, koji su već bili poznati graditelji u Subotici. Gradska kuća trebalo je da bude sagrađena nakon rušenja druge Gradske kuće koja više ni izgledom ni veličinom nije zadovoljavala potrebe grada u kome je na prelomu vekova jačala privreda, kultura, ali i birokratija. Iz ugla današnjih "razvučenih" graditeljskih rokova neverovatno zvuči podatak da je građevina koja se prostire na 5.800 kvadratnih metara, u razmerama 105 sa 55 metara i sa zvonikom od 76 metara, podignuta samo za dve godine. Naredne dve, do 1912. godine kada je otvorena, bile su potrebne za njeno ukrašavanje. Iako je na konkursu pobjedio rad u stilu baroka, u tom trenutku dominantnog umetničkog pravca, arhitekte Komor i Jakab Gradsку kuću u Subotici podigli su u stilu mađarske varijante secesije, umetničkog pravca koji je tek počeo da se pomalja na evropskom kulturnom nebu.

Za nepripremljeno oko Subotičana, zgrada koja je visinom i gabaritom nadmašivala sve postojeće, u razigranom stilu punom floralnih motiva, u prvi mah delovala je kao šok, pa su lokalne novine beležile da su odmah po njenoj izgradnji građani počeli da sakupljaju potpise za njeno rušenje.

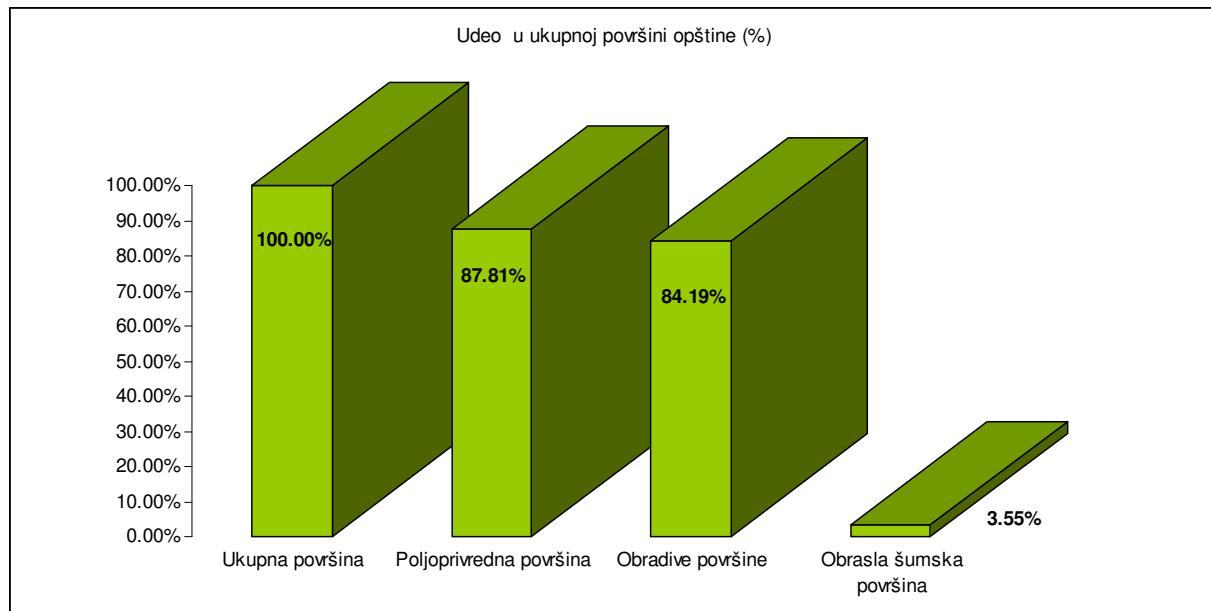
Čitav vek Gradska kuća opstala je kao političko, administrativno, pa i kulturno središte grada. Osim u jednom kratkom vremenu s početka osamdesetih godina prošlog veka, ona je uvek bila sedište subotičkog gradonačelnika, gotovo svih gradskih administrativnih službi, ali i velikog broja kulturnih institucija. Za sve Subotičane ona je najsnažniji gradski simbol, gde se između grada i ovog zdanja stavlja znak jednakosti.

3 Prirodni resursi

Tabela 8. Struktura zemljišnih površina, 2010.

	Grad(km ²)	Udeo u ukupnoj površini opštine (%)	Udeo opštine u površini istog tipa u okrugu (%)	Okrug (km ²)	Udeo okruga u površini istog tipa u Srbiji (%)	Srbija (km ²)
Ukupna površina	1007	100	56,45	1784	2,02	88407
Poljoprivredna površina	884,27	87,81	55,24	1600,77	3,14	50915,07
Obradive površine	847,78	84,19	54,40	1558,29	4,34	35918,71
Obrasla šumska površina	35,71	3,55	96,39	37,05	0,19	19781,12

4 Ljudski resursi

4.1 Stanovništvo (broj stanovnika i stopa rasta)

Tabela 9. Uporedni pregled broja stanovnika, podaci iz popisa.*

	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2002	2011
Broj stanovnika u opštini	123.688	126.559	136.782	146.770	154.611	150.266	148.401	141.554
Promena broja stanovnika u opštini	/	2.871	10.223	9.988	7.841	- 4.345	- 1.865	- 6.847
Stopa rasta broja stanovnika u opštini	/	2,3	8,1	7,3	5,3	- 2,8	- 1,2	- 4,6
Stopa rasta broja stanovnika u okrugu	/	1,1	6,3	3,8	2,7	- 2,9	- 2,4	- 6,6
Stopa rasta broja stanovnika u Srbiji	/	6,3	8,4	7,9	7,3	- 3,1	- 7,6	- 4,1

*Podaci za period od 1948. do 1981. godine su prikazani po staroj metodologiji.

Tabela 10. Procenjeni broj stanovnika u periodu 2006-2010.

	2006	2007	2008	2009	2010
Broj stanovnika u opštini	146.238	145.752	145.169	144.540	143.919
Ukupna promena broja stanovnika u opštini	/	-486	-583	-629	-621
Stopa rasta broja stanovnika u opštini (%)	/	-0,33	-0,40	-0,43	-0,43
Stopa rasta broja stanovnika u okrugu (%)	/	-0,59	-0,64	-0,63	-0,62
Stopa rasta broja stanovnika u Srbiji (%)	/	-0,40	-0,42	-0,40	-0,40

4.2 Stanovništvo prema tipu naselja

Tabela 11. Struktura stanovništva prema tipu naselja, 2011.

	Grad		Okrug		Srbija	
	Broj	Učešće (%)	Broj	Učešće (%)	Broj	Učešće (%)
Gradsko stanovništvo	105.681	74,66	120.254	64,34	4,271.872	59,44
Ostalo stanovništvo	35.873	25,34	66.652	35,66	2,914.990	40,56
Ukupno stanovništvo	141.554	100	186.906	100	7,186.862	100

4.3 Vitalni događaji

Tabela 12. Vitalni događaji, 2010.

	Grad	Okrug	Srbija
Živorođeni	1.290	1.666	68.304
Živorođeni na 1000 stanovnika	9,0	8,7	9,4
Umrli	2.128	2.952	103.211
Umrli na 1000 stanovnika	14,8	15,5	14,2
Prirodni priraštaj	-838	-1.286	-34.907
Prirodni priraštaj na 1000 stanovnika	-5,8	-6,7	-4,8

Tabela 13. Struktura ženskog stanovništva starog 15 godina i više prema broju živorodene dece, 2002.

	Grad	Udeo u ukupnom broju žena starih 15 i više god. u opštini (%)
Ukupno	66.200	100
Nije rađala	17.220	26,01
Rodila	1 dete	24,54
	2	38,13
	3	7,71
	4	2,07
	5 i više dece	1,52

4.4 Stanovništvo prema bračnom stanju

Tabela 14. Struktura stanovništva starog 15 i više godina prema bračnom stanju i polu, 2002.

	Grad	Udeo u ukupnom broju stanovnika u opštini (%)
Ukupno	125.519	100
Neoženjeni/neudati	32.662	26,02
Oženjeni/udati	70.206	55,93
Razvedeni	8.144	6,49
Udovci/udovice	14.369	11,45
Nepoznato	138	0,11

4.5 Starosna struktura stanovništva

Tabela 15. Struktura stanovništva prema starosti i polu, 2002.

	Grad	Udeo u ukupnom broju stanovnika u opštini (%)
Ukupno stanovništvo	Ukupno	148.401
	muško	71.080
	žensko	77.321
0-4	Ukupno	6.866
	muško	3.534
	žensko	3.332
5-9	Ukupno	7.531
	muško	3.845
	žensko	3.686
10-14	Ukupno	8.485
	muško	4.382
	žensko	4.103
15-19	Ukupno	9.783
	muško	4.961
	žensko	4.822
20-24	Ukupno	10.600
	muško	5.416
	žensko	5.184
25-29	Ukupno	10.129
	muško	5.091
	žensko	5.038
30-34	Ukupno	9.206
	muško	4.596
	žensko	4.610

	Ukupno	10.269	6,92
35-39	muško	5.022	3,38
	žensko	5.247	3,54
40-44	Ukupno	11.007	7,42
	muško	5.434	3,66
	žensko	5.573	3,76
45-49	Ukupno	12.380	8,34
	muško	6.135	4,13
	žensko	6.245	4,21
50-54	Ukupno	11.245	7,58
	muško	5.577	3,76
	žensko	5.668	3,82
55-59	Ukupno	8.872	5,98
	muško	4.163	2,81
	žensko	4.709	3,17
60-64	Ukupno	8.529	5,75
	muško	3.879	2,61
	žensko	4.650	3,13
65-69	Ukupno	8.366	5,64
	muško	3.672	2,47
	žensko	4.694	3,16
70-74	Ukupno	6.807	4,59
	muško	2.660	1,79
	žensko	4.147	2,79
75-79	Ukupno	4.507	3,04
	muško	1.487	1,00
	žensko	3.020	2,04
80-84	Ukupno	2.111	1,42
	muško	627	0,42
	žensko	1.484	1,00
85-89	Ukupno	886	0,60
	muško	251	0,17
	žensko	635	0,43
90-94	Ukupno	301	0,20
	muško	100	0,07
	žensko	201	0,14
95 i više	Ukupno	43	0,03
	muško	13	0,01
	žensko	30	0,02
nepoznato	Ukupno	478	0,32
	muško	235	0,16
	žensko	243	0,16

Tabela 16. Struktura stanovništva po osnovnim kontigentima, 2002/2010

	Opština, 2002		Opština, 2010*	
	Broj stanovnika	Udeo u ukupnom stanovništvu (%)	Broj stanovnika	Udeo u ukupnom stanovništvu (%)
Predškolski uzrast 0-6	9.912	6,68	9.575	6,65
Školski uzrast 7-14	12.970	8,74	11.692	8,12
Radni kontigent 15-64	102.020	68,75	99.620	69,22
Stanovništvo od 65 godina i više	23.017	15,51	23.032	16,00
Punoletni 18 i više	119.776	80,71	117.896	81,92
Fertilni 15-49	36.719	24,74	33.833	23,51
Ukupno	148.401	100	143.919	100

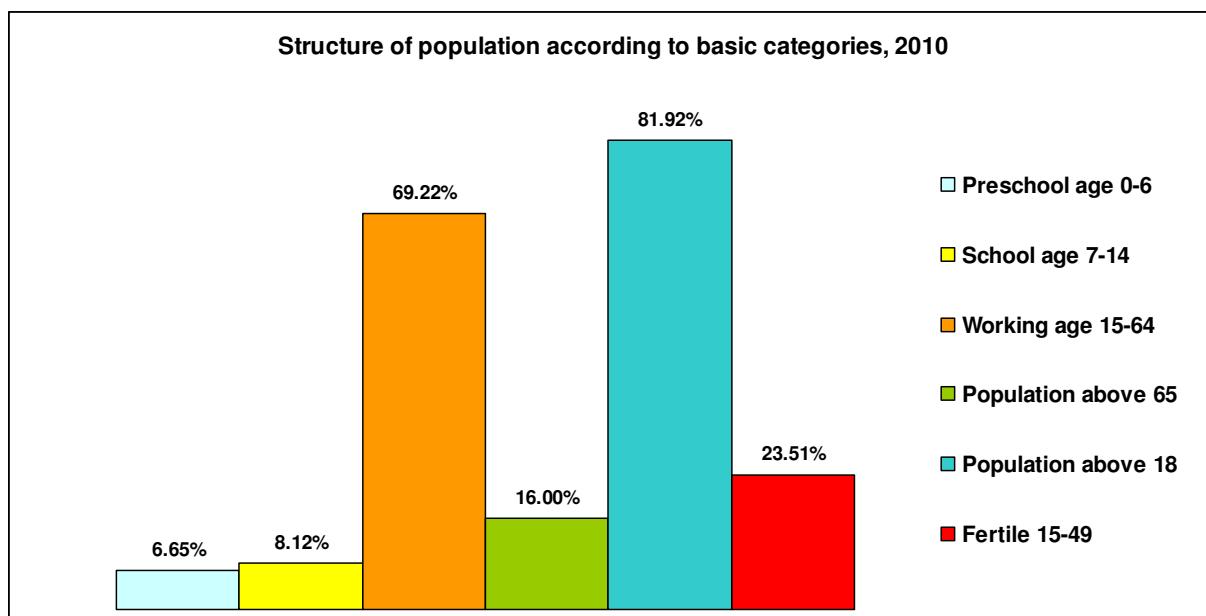
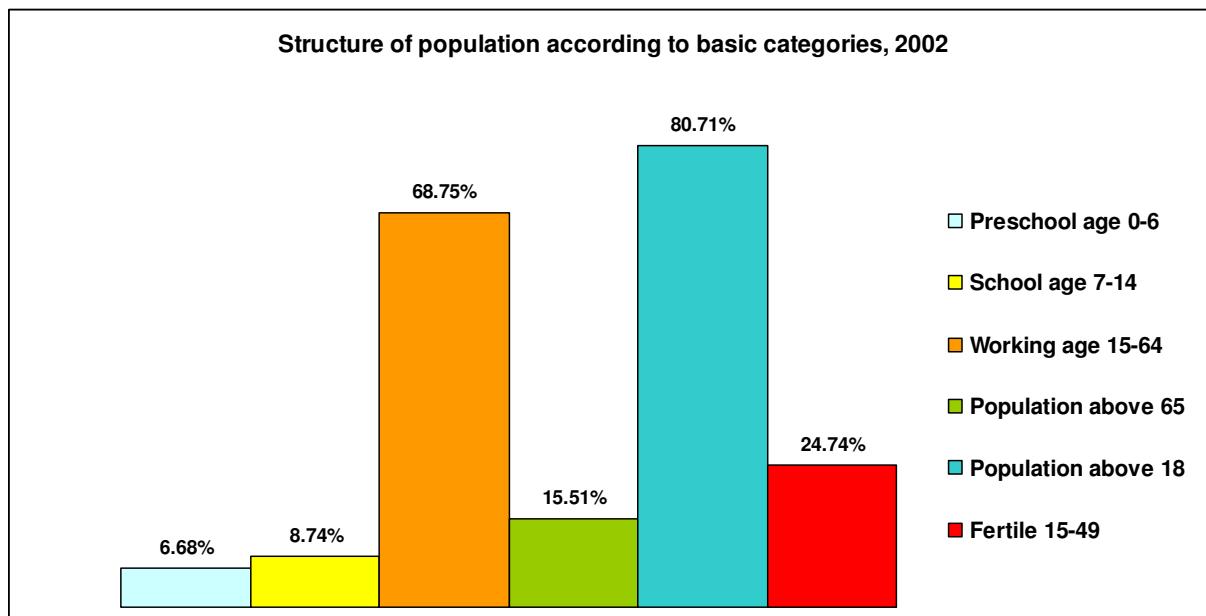

Tabela 17. Starosni indikatori stanovništva, 2010.

	Opština	Okrug	Srbija
Prosečna starost (godine)	41,12	41,32	41,40
Očekivano trajanje života - muškarci (godine)	68,86	68,90	71,43
Očekivano trajanje života - žene (godine)	75,16	75,53	76,62
Indeks starenja*	109,60	111,18	111,43

* Indeks starenja – predstavlja odnos starog (60 i više godina) prema mlađom (0-19) stanovništvu

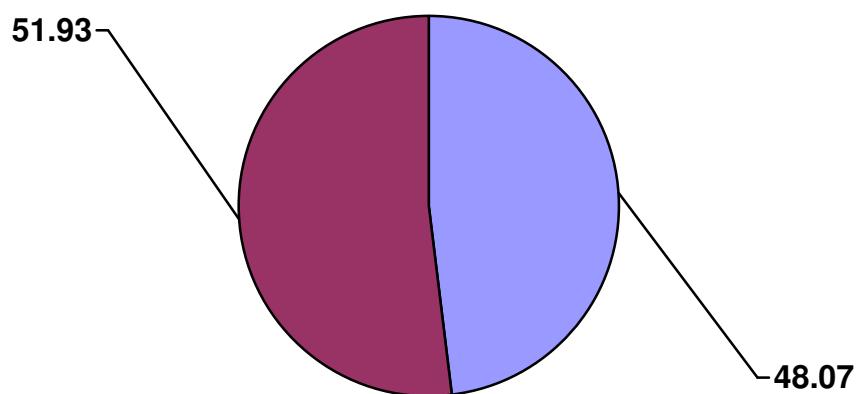
4.6 Polna struktura stanovništva

Tabela 18. Polna struktura stanovništva, 2011.

	Broj stanovnika u opštini	Struktura stanovništva u opštini (%)	Struktura stanovništva u okrugu (%)	Struktura stanovništva u Srbiji (%)
Muško	68.040	48,07	48,24	48,69
Žensko	73.514	51,93	51,76	51,31
Ukupno	141.554	100	100	100

Polna struktura stanovništva

■ Muški ■ Ženski

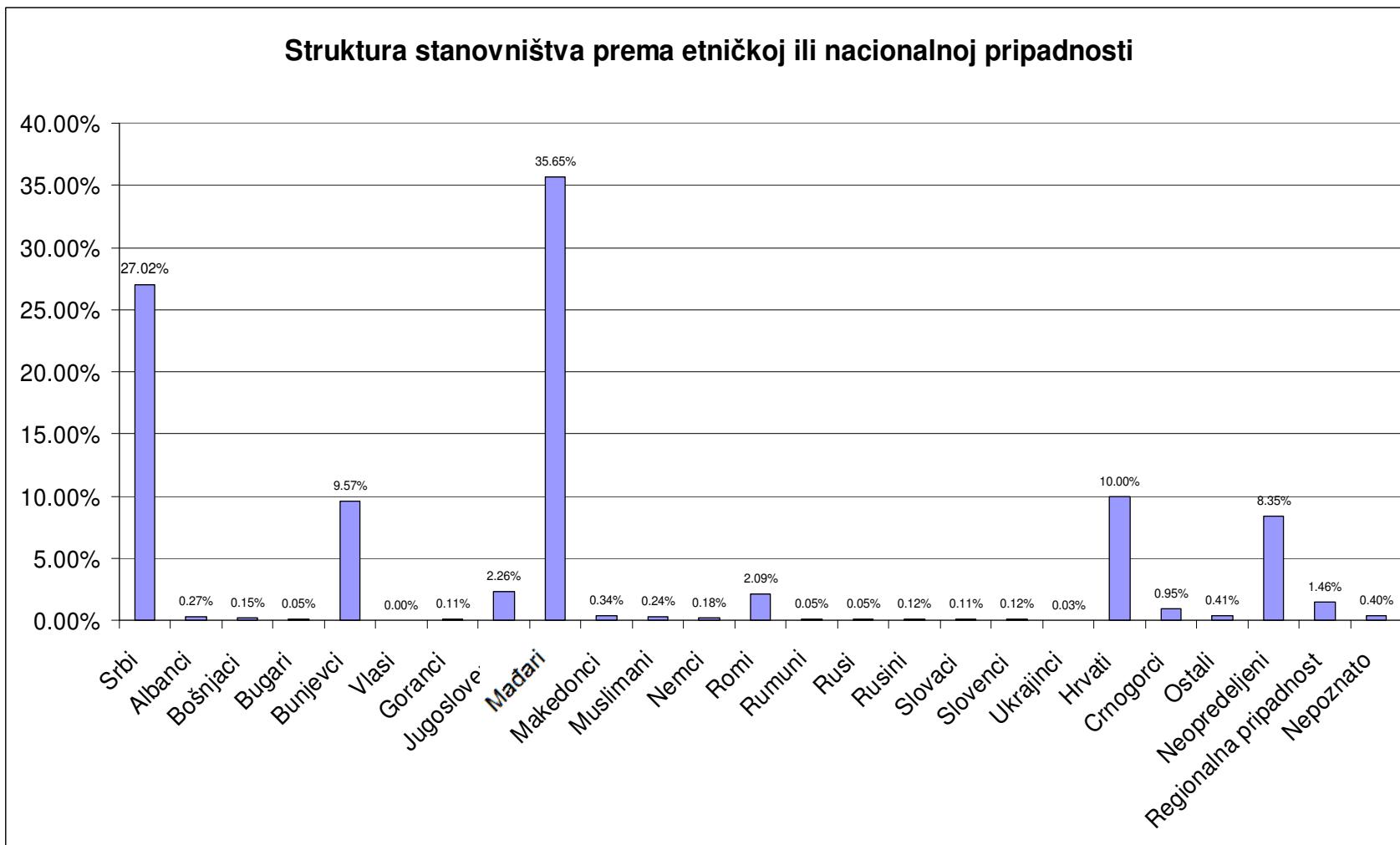

4.7 Etnička struktura stanovništva

Tabela 19. Struktura stanovništva prema etničkoj ili nacionalnoj pripadnosti, 2011.

	Grad		Okrug	
	Broj	Udeo u ukupnom stanovništvu (%)	Broj	Udeo u ukupnom stanovništvu (%)
Srbi	38.254	27,02	50.472	27,00
Albanci	383	0,27	486	0,26
Bošnjaci	216	0,15	225	0,12
Bugari	76	0,05	80	0,04
Bunjevci	13.553	9,57	13.772	7,37
Vlasi	2	0,00	2	0,00
Goranci	151	0,11	165	0,09
Jugosloveni	3.202	2,26	3.426	1,83

Mađari	50.469	35,65	76.262	40,80
Makedonci	482	0,34	541	0,29
Muslimani	334	0,24	413	0,22
Nemci	260	0,18	314	0,17
Romi	2.959	2,09	3.342	1,79
Rumuni	67	0,05	76	0,04
Rusi	76	0,05	87	0,05
Rusini	172	0,12	456	0,24
Slovaci	158	0,11	282	0,15
Slovenci	169	0,12	227	0,12
Ukrajinci	46	0,03	81	0,04
Hrvati	14.151	10,00	14.536	7,78
Crnogorci	1.349	0,95	3.654	1,95
Ostali	580	0,41	756	0,40
Neopredeljeni	11.815	8,35	13.393	7,17
Regionalna pripadnost	2.067	1,46	2.464	1,32
Nepoznato	563	0,40	1.394	0,75
Ukupno	141.554	100	186.906	100

4.8 Struktura stanovništva prema veroispovesti

Tabela 20. Struktura stanovništva prema veroispovesti, 2002.

	Opština		Okrug	
	Broj	(%)	Broj	(%)
Pravoslavna	38523	25,96	55028	27,49
Katolička	93521	63,02	117456	58,69
Protestantska	2794	1,88	9844	4,92
Islamska	1024	0,69	1180	0,59
Judaistička	89	0,06	92	0,05
Proorijentalnih kultova	9	0,01	12	0,01
Pripada veroispovesti koja nije navedena	650	0,44	786	0,39
Vernik je, ali ne pripada nijednoj veroispovesti	5	0,00	6	0,00
Nije vernik	1934	1,30	2163	1,08
Neizjašnjen	9732	6,56	13423	6,71
Nepoznato	120	0,08	150	0,07
Ukupno	148401	100	200140	100

4.9 Struktura stanovništva prema maternjem jeziku

Tabela 21. Struktura stanovništva prema maternjem jeziku, 2002.

	Opština		Okrug	
	Broj	(%)	Broj	(%)
Srpski	69155	46,60	88323	44,13
Albanski	292	0,20	360	0,18
Bosanski	44	0,03	53	0,03
Bugarski	24	0,02	25	0,01
Vlaški	3	0,00	3	0,00
Mađarski	57608	38,82	88464	44,20
Makedonski	287	0,19	322	0,16
Romski	1158	0,78	1268	0,63
Rumunski	43	0,03	51	0,03
Slovački	111	0,07	234	0,12
Hrvatski	8806	5,93	9106	4,55
Ostali jezici	8914	6,01	9512	4,75
Nepoznato	1956	1,32	2419	1,21
Ukupno	148401	100	200140	100

4.10 Stanovništvo prema aktivnosti

4.10.1 Struktura stanovništva prema aktivnosti i polu

Tabela 22. Struktura stanovništva prema aktivnosti i polu, 2002.

	Opština	Udeo u ukupnom stanovništvu opštine (%)	Udeo u ukupnom aktivnom stanovništvu opštine (%)
Ukupno stanovništvo	148401	100	/
Aktivno stanovništvo	68098	45,89	100
Aktivno ukupno	53728	36,20	78,90

stanovništvo koje obavlja zanimanje	muško	24019	16,18	35,27
	žensko	29709	20,02	43,63
Lica sa ličnim prihodom	ukupno	34159	23,02	50,16
	muško	14331	9,66	21,04
	žensko	19828	13,36	29,12
Izdržavano stanovništvo	ukupno	45984	30,99	67,53
	muško	18264	12,31	26,82
	žensko	27720	18,68	40,71
Lica u inostranstvu do 1 god.	ukupno	160	0,11	0,23
	na radu	122	0,08	0,18
	članovi porodice	38	0,03	0,06

4.10.2 Struktura aktivnog stanovništva prema vrsti zanimanja i oblasti delatnosti

Tabela 23. Struktura aktivnog stanovništva koje obavlja zanimanje prema zanimanju i polu, 2002.

	Zakonodavci, funkcionери, rukovodioci	Stručnjaci	Stručni saradnici i tehničari	Službenici	Uslugužni radnici i trgovci	Radnici u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu	Zanatlije i srodnii radnici	Rukovaoci mašinama i uređajima i monteri	Osnovna jednostavna zanimanja	Vojna lica	Nepoznato
Ukupno*	U 2509	3375	10213	4063	6613	6684	6736	8734	5200	230	408
	M 1622	1474	4204	1737	3000	4091	5972	5646	2718	229	293
	Ž 887	1901	6009	2326	3613	2593	764	3088	2482	1	115
Poljoprivreda, lov i šumarstvo	U 75	78	366	209	163	6578	356	448	852	0	3
	M 53	51	179	87	82	4032	334	431	653	0	3
	Ž 22	27	187	122	81	2546	22	17	199	0	0
Ribarstvo	U 0	0	0	0	2	1	0	0	1	0	1
	M 0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	1
	Ž 0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Vađenje ruda i kamena	U 1	2	10	1	1	0	8	19	0	0	0
	M 1	1	9	0	1	0	8	19	0	0	0
	Ž 0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Prerađivačka industrija	U 571	395	2607	1080	686	38	3424	6447	1593	0	95
	M 380	220	1372	571	262	34	2850	3462	865	0	75
	Ž 191	175	1235	509	424	4	574	2985	728	0	20
Energetika	U 13	46	176	62	4	1	235	69	65	0	2
	M 7	26	109	29	3	1	228	68	45	0	2
	Ž 6	20	67	33	1	0	7	1	20	0	0
Građevinarstvo	U 88	61	253	68	25	0	1162	147	290	0	23
	M 72	46	158	25	11	0	1151	141	273	0	19
	Ž 16	15	95	43	14	0	11	6	17	0	4
Trgovina	U 862	174	1204	692	3643	37	830	261	381	1	173
	M 519	74	503	245	1525	5	771	241	243	1	117
	Ž 343	100	701	447	2118	32	59	20	138	0	56
Hoteli i restorani	U 166	10	65	64	824	2	52	13	212	0	13
	M 119	5	15	25	374	1	24	12	78	0	6
	Ž 47	5	50	39	450	1	28	1	134	0	7
Saobraćaj, skladištenje i veze	U 284	89	915	730	207	4	283	1063	354	0	32
	M 242	49	582	442	142	3	272	1036	229	0	21
	Ž 42	40	333	288	65	1	11	27	125	0	11

Finansijsko posredovanje	U	39	112	387	207	19	0	6	9	32	0	1
	M	25	35	97	49	10	0	6	7	4	0	1
	Ž	14	77	290	158	9	0	0	2	28	0	0
Nekretnine i poslovne aktivnosti	U	93	236	437	158	40	0	89	28	28	0	30
	M	64	145	173	33	23	0	79	25	12	0	20
	Ž	29	91	264	125	17	0	10	3	16	0	10
Državna uprava i odbrana	U	63	282	679	314	484	2	55	42	90	229	1
	M	44	111	363	69	455	1	50	41	15	228	1
	Ž	19	171	316	245	29	1	5	1	75	1	0
Obrazovanje	U	47	1004	811	106	23	1	27	14	302	0	2
	M	19	327	194	25	4	1	25	14	32	0	0
	Ž	28	677	617	81	19	0	2	0	270	0	2
Zdravstveni i socijalni rad	U	37	591	1949	182	228	3	127	95	614	0	1
	M	17	199	222	55	48	3	105	83	52	0	1
	Ž	20	392	1727	127	180	0	22	12	562	0	0
Komunalne, društvene i lične delatnosti	U	170	290	351	184	249	17	79	78	294	0	11
	M	60	182	225	79	56	9	66	65	197	0	10
	Ž	110	108	126	105	193	8	13	13	97	0	1
Privatna domaćinstva sa radnicima	U	0	0	0	15	0	0	0	0	88	0	3
	M	0	0	0	3	0	0	0	0	16	0	2
	Ž	0	0	0	12	0	0	0	0	72	0	1
Eksteritorijalne organizacije i tela	U	0	4	1	4	0	0	0	0	2	0	0
	M	0	2	1	1	0	0	0	0	1	0	0
	Ž	0	2	0	3	0	0	0	0	1	0	0
Nepoznato	U	0	1	2	2	0	0	3	1	2	0	17
	M	0	1	2	2	0	0	3	1	2	0	14
	Ž	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3

*U – ukupno; M – muškarci; Ž – žene.

4.11 Obrazovna struktura stanovništva

Tabela 24. Struktura stanovništva starog 15 i više godina prema školskoj spremi i pismenosti, 2002.

		Grad(broj)			Grad(%)			Srbija (%)		
		ukupno	muškarci	žene	ukupno	muškarci	žene	ukupno	muškarci	žene
Ukupno stanovništvo (>15)		125.519	59.319	66.200	100	100	100	100	100	100
Bez školske spreme	ukupno	1.867	2,21	1,53	2,82	5,66	2,53	8,55		
	nepismeni	981	1,03	0,52	1,48	3,59	1,09	5,92		
1-3 razreda osnovne škole	Ukupno	1.433	1,62	1,02	2,16	2,00	1,23	2,70		
	nepismeni	35	0,04	0,03	0,05	0,05	0,03	0,06		
4-7 razreda osnovne škole		19.239	6.723	12.516	15,3	11,3	18,9	14,1	12,3	15,9
Osnovno obrazovanje		33.254	15.066	18.188	26,4	25,4	27,4	23,8	22,9	24,7
Srednje obrazovanje		55.608	29.588	26.020	44,3	49,8	39,3	41,0	46,0	36,4
Više obrazovanje		6.010	3.111	2.899	4,79	5,24	4,38	4,51	4,94	4,11
Visoko obrazovanje		6.418	3.229	3.189	5,11	5,44	4,82	6,52	7,33	5,76
Nepoznato		177	89	88	0,14	0,15	0,13	2,18	2,61	1,78
Nepismeni ukupno		1.341	325	1.016	1,07	0,55	1,53	3,59	1,09	5,92

4.12 Porodice i domaćinstva

4.12.1 Porodice

Tabela 25. Struktura porodica prema broju dece, 2002.

	Opština	Udeo u ukupnom broju porodica u opštini (%)
Broj porodica - ukupno	42820	100
Broj porodica bez dece	13083	30,55
Broj porodica sa decom	29737	69,45
Broj porodica sa 1 detetom	15317	35,77
Broj porodica sa 2 deteta	12404	28,97
Broj porodica sa 3 deteta	1661	3,88
Broj porodica sa 4 deteta	239	0,56
Broj porodica sa 5 i više dece	116	0,27
Broj porodica sa decom mlađom od 25 godina	24699	57,68
Broj dece mlađe od 25 godina	39462	/
Prosečan broj dece mlađe od 25 godina po porodici	1,6	/

Tabela 26. Struktura porodica prema tipu, 2002.

	Opština	Udeo u ukupnom broju porodica u opštini (%)
Broj porodica - ukupno	42820	100
Bračni par bez dece	13083	30,55
Bračni par sa decom	22906	175,08
Majka sa decom	5632	24,59
Otac sa decom	1199	21,29

4.12.2 Domaćinstva

Tabela 27. Struktura domaćinstava prema broju članova, 2002.

	Broj	Udeo u ukupnom broju domaćinstava u opštini (%)	
Domaćinstva u opštini	ukupno	55294	100
	sa 1 članom	13269	24,00
	2	14907	26,96
	3	11391	20,60
	4	11098	20,07
	5	3130	5,66
	6	1047	1,89
	7	274	0,50
	8	104	0,19
	9	39	0,07
	10 i više	35	0,06
Prosečan broj članova domaćinstva	Opština	2,66	/
	Okrug	2,67	/
	Srbija	2,97	/

4.13 Migracije stanovništva

4.13.1 Dosedjenici

Tabela 28. Broj doseljenika po vremenskim periodima.

	Broj doseljenika u opštinu	Udeo u odnosu na ukupan broj doseljenika u opštinu (%)	Broj doseljenika u okrug
1940 i ranije	62474	100	84148
1941-1945	1087	1,74	1631
1946-1960	1211	1,94	1722
1961-1970	8288	13,27	11452
1971-1980	9756	15,62	12390
1981-1990	10498	16,80	13784
1991-2002	8608	13,78	12039

Tabela 29. Struktura doseljenika prema području sa kojeg su doseljeni, 1940-2002.

	Opština	Udeo u ukupnom broju doseljenika u opštini (%)
Dosedjenici - ukupno	62474	100
Dosedjenici iz	Srbije - ukupno	45260
	drugog mesta iste opštine	20618
	Centralne Srbije	3605
	Vojvodine	20417
	Kosova i Metohije	620
	Crne Gore	663
	Bosne i Hercegovine	6760
	Hrvatske	8327
	Makedonije	594
	Slovenije	239
	ostalih država	548
	nepoznato	83

4.13.2 Dnevne migracije

Tabela 30. Dnevne migracije prema tipu migranata, 2002.

	Opština	Udeo u ukupnom broju dnevnih migranata (%)
Dnevni migranti - ukupno	11919	100
Dnevni migranti koji obavljaju zanimanje	ukupno	8363
	u drugom naselju iste opštine	7702
	u drugoj opštini	635
	u drugoj državi	21
Dnevni migranti koji se školuju	ukupno	3556
	učenici	2422
	studenti	1134
	u drugom naselju iste opštine	2536
	u drugoj opštini	985
	u drugoj državi	23

Tabela 31. Dnevne migracije stanovništva koje obavlja zanimanje prema tipu delatnosti, 2002.

	Opština	Udeo u ukupnom broju dnevnih migranata (%)
Ukupno - dnevni migranti	8363	100
Poljoprivreda, lov i šumarstvo	660	7,89
Ribarstvo	4	0,05
Vađenje ruda i kamena	12	0,14
Preradivačka industrija	3526	42,16
Energetika (el.energija, gas, voda)	88	1,05
Građevinarstvo	392	4,69
Trgovina i opravka motornih vozila	889	10,63
Hoteli i restorani	186	2,22
Saobraćaj, skladištenje i veze	837	10,01
Finansijsko posredovanje	93	1,11
Nekretnine i ostale poslovne aktivnosti	146	1,75
Državna uprava i odbrana i socijalno osiguranje	395	4,72
Obrazovanje	289	3,46
Zdravstveni i socijalni rad	607	7,26
Komunalne, društvene i lične delatnosti	232	2,77
Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima	4	0,05
Eksteritorijalne organizacije i tela	3	0,04
Nepoznato	0	0,00

5 Stambeni resursi

5.1 Stambena statistika

Tabela 32. Struktura stambenih jedinica, 2002.

		Grad	Udeo u ukupnom broju (%)
Broj stambenih jedinica	ukupno	58852	100
	porodične kuće	39234	66,67
	stanovi	19618	33,33
Broj stanovnika u stambenim jedinicama	ukupno	148401	100
	porodične kuće	98933	66,67
	stanovi	49468	33,33

Tabela 33. Uporedni pregled broja stanova po popisima.

		1971	1981	1991	2002
Broj stanova u opštini		47470	54958	57329	58852
Opština	broj stanova na 100 stanovnika			39,0	39,7
	porast broja stanova (%)	/			
Okrug	broj stanova na 100 stanovnika	66594	74853	77936	79560
	porast broja stanova (%)			38,7	39,8
Srbija	broj stanova na 100 stanovnika	/			
	porast broja stanova (%)	1915058	2352227	2556092	2743996

Tabela 34. Broj i površina stanova, drugih nastanjenih prostorija, kolektivnih stanova i nastanjena lica, 2002.

	Opština		Okrug prosek	Srbija prosek
	Ukupan broj/površina	Prosek po stanu		
Broj stanova	60.907	/	/	/
Površina stanova (m ²)	4.265.378	70,03	71,73	64,78
Broj lica u stanovima	149.251	2,5	2,5	2,6
Broj drugih nastanjenih prostorija	92	/	/	/
Površina drugih nastanjenih prostorija (m ²)	4.651	50,55	49,48	12,42
Broj lica u drugim nastanjenim prostorijama	274	3,0	3,0	3,0
Broj kolektivnih stanova	35	/	/	/
Površina kolektivnih stanova	48.603	1.388,66	1.121,78	1.480,76
Broj lica u kolektivnim stanovima	2430	69,4	59,7	83,89

Tabela 35. Struktura kolektivnih stanova, 2002.

	Opština	Okrug
Ukupan broj kolektivnih stanova	35	55
Baraka za smeštaj radnika	0	2
Dom ili hotel za samce	0	0
Studentski, đački dom i internat	4	4
Dom za decu i omladinu ometenu u razvoju	1	1
Dom za socijalno ugroženu decu	0	0
Dom za penzionere, stare i iznemogle	4	4
Dom za odrasle invalide	0	2
Manastirski, samostanski konak	9	10
Ostali kolektivni stanovi	17	32

Tabela 36. Struktura stanova prema vrsti i opremljenosti, 2002.

	Opština	Udeo u ukupnom broju stanova u opštini (%)	Prosečna površina stana (m ²)		
			Opština	Okrug	Srbija
Stanovi - ukupno	58852	100	70,95	72,46	66,04
Stanovi u vlasništvu fizičkih lica	57323	113388,86	71,43	72,98	66,31
Vrsta stana	posebne sobe	266	526,17	20,73	20,43
	garsonjere i 1-sobni	8232	16283,47	35,99	36,27
	2-sobni	26936	53281,27	61,62	62,32
	3-sobni	16356	32353,30	83,70	83,92
	4-sobni	4926	9743,97	109,24	107,76
	5 i više sobni	2136	4225,16	143,50	140,54
Opremljenost instalacijama	vodovodom	55388	109561,30	72,11	73,54
	el. strujom	58144	115012,86	71,18	72,70

Tabela 37. Struktura stanova prema godini izgradnje, 2002.

	Opština	Udeo u ukupnom broju stanova u opštini (%)	Prosečna površina stana (m ²)		
			Opština	Okrug	Srbija
Stanovi - ukupno	58852	100	70,95	72,46	66,04
Stanovi izgrađeni	do 1918. godine	9266	56,65	66,43	67,24
	1919-1945	5201	31,80	67,75	68,52
	1946-1960	6353	38,84	65,40	66,32
	1961-1970	11046	67,53	66,83	68,56
	1971-1980	13395	81,90	74,92	77,36
	1981-1990	9338	57,09	76,74	80,02
	1991-2000	3311	20,24	81,04	82,41
	2001	224	1,37	81,08	81,10
	1. kvartal 2002.	137	0,84	72,61	72,48
					73,63

Tabela 38. Struktura nastanjenih stanova prema broju domaćinstava i lica, 2002.

	Opština	Udeo u ukupnom broju stanova u opštini (%)
Nastanjeni stanovi -ukupno	53297	100
Stanovi u kojima stanuje	1 domaćinstvo	50806
	2 domaćinstva	2106
	3 domaćinstva	149
	1 lice	11777
	2	13889
	3	10893
	4	10834
	5	3582
	6	1516
	7 i više lica	806

Tabela 39. Stambene jedinice prema nivou opremljenosti infrastrukturom, 2002.

	Grad(%)
Procenat stambenih jedinica priključenih na elektrodistributivnu mrežu	99
Procenat stambenih jedinica priključenih na vodovodnu mrežu	70
Procenat stambenih jedinica priključenih na kanalizacionu mrežu	50
Procenat stambenih jedinica priključenih na gas	20
Procenat stambenih jedinica sa daljinskim grejanjem	20
Procenat stambenih jedinica priključenih na telefonsku mrežu	80

5.2 Stambena izgradnja

Tabela 40. Stambena izgradnja, 2010.

	Opština	Okrug	Srbija
Broj izgrađenih stanova – ukupno	966	977	45441
Broj završenih stanova	470	475	18648
Broj nezavršenih stanova	496	502	26793
Površina završenih stanova (m ²)	29825	30642	1252738
Broj izgrađenih stanova na 1000 stanovnika	3,3	2,5	2,6

Tabela 41. Vrednost izvedenih građevinskih radova, 2010.

	Opština	(€)*	Udeo u vrednosti svih građevinskih radova (%)
Vrednost izvedenih građevinskih radova - ukupno	44.682.524		100
Stambena izgradnja - ukupno	6.208.777		13,89
Stambena izgradnja u privatnoj svojini	4.492.291		10,05
Stambena izgradnja u ostalim oblicima svojine	1.716.485		3,84

* po prosečnom srednjem kursu NBS za 2010. godinu

5.3 Cene na tržištu

Tabela 42. Cene stanova na tržištu, 2012.

Veličina stambene jedinice	Lokacija	Cena (€/m ²)*
Garsonjera	centar	650
	periferija	550
Jednosobni	centar	600
	periferija	580
Dvosobni	centar	600
	periferija	450
Trosobni	centar	600
	periferija	500
Preko tri sobe	centar	600
	periferija	500

Tabela 43. Cene stanova novogradnje, II polugodište 2011.

	Grad	Beograd	Srbija (prosek)
Prosečna površina stanova (m^2)	46	65	58
Cena stana ($\text{€}/m^2$)*	675	1687	1261
Cena građevinskog zemljišta ($\text{€}/m^2$)	55	480	306
Cena građenja ($\text{€}/m^2$)	578	1033	791
Ostali troškovi ($\text{€}/m^2$)	43	174	164

- po prosečnom srednjem kursu NBS za 2011. godinu

6 Privreda

Privredna struktura

6.1 Privredna struktura po delatnostima

Tabela 44. Struktura preduzeća, ustanova i drugih pravnih lica prema oblasti delatnosti, stanje 30.06.2010.

	Opština	Udeo u ukupnom broju preduzeća (%)
UKUPNO	5179	100
Industrija i rudarstvo	145	2,80
Poljoprivreda i ribarstvo	61	1,18
Šumarstvo	0	0,00
Vodoprivreda	1	0,02
Građevinarstvo	36	0,69
Saobraćaj i veze	19	0,37
Trgovina	436	8,42
Ugostiteljstvo i turizam	14	0,27
Zanatsvo i lične usluge	30	0,58
Stambeno-komunalne delatnosti	9	0,17
Finansijske i druge usluge	121	2,34
Obrazovanje i kultura	463	8,94
Zdravstvo i socijalna zaštita	30	0,58
Društveno-političke zajednice i organizacije	800	15,45

Tabela 45. Struktura preduzetničkih radnji po delatnostima, 2006.

	Broj preduzetničkih radnji	Udeo u ukupnom broju preduzetničkih radnji (%)
UKUPNO	4199	100
Poljoprivreda i lov	53	1,26
Šumarstvo		0,00
Vodoprivreda		0,00
Ribarstvo	2	0,05
Vađenje ruda i kamena	0	0,00
Proizvodnja prehrambenih proizvoda pića i duvana		0,00
Proizvodnja tekstila i tekstilnih proizvoda		0,00
Prerada kože i proizvodnja predmeta od kože		0,00
Prerada drveta i proizvodi od drveta		0,00
Proizvodnja celuloze, papira i izdavačka delatnost i štampanje		0,00
Proizvodnja koksa i derivata naftе		0,00
Proizvodnja hemijskih proizvoda i veštačkih i sintetičkih vlakana		0,00
Proizvodnja proizvoda od gume i od plastičnih masa		0,00
Proizvodnja proizvoda od ostalih		0,00

nemetalnih minerala		
Proizvodnja metala i metalnih proizvoda		0,00
Proizvodnja mašina i uređaja		0,00
Proizvodnja električnih i optičkih uređaja		0,00
Proizvodnja saobraćajnih sredstava		0,00
Ostala prerađivačka industrija		0,00
Prerađivačka industrija - ukupno	700	16,67
Proizvodnja i snabdevanje el. energijom, gasom i vodom	1	0,02
Građevinarstvo	268	6,38
Trgovina na veliko i malo i opravka motornih vozila i predmeta za ličnu upotrebu	1605	38,22
Hoteli i restorani	359	8,55
Saobraćaj, skladištenje i veze	623	14,84
Finansijsko posredovanje	12	0,29
Aktivnosti u vezi sa nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	245	5,83
Obrazovanje	15	0,36
Zdravstveni i socijalni rad	57	1,36
Ostale komunalne, društvene i lične uslužne aktivnosti	259	6,17

Tabela 46. Struktura preduzetničkih radnji prema oblicima organizovanja, stanje 12.04.2006.

	Opština	Udeo u ukupnom broju preduzetničkih radnji (%)
UKUPNO	4199	100
Samostalne radnje	4175	99,43
Ortačke radnje	24	0,57
Radnje čiji je osnivač u radnom odnosu ili penzioner	0	0,00

Tabela 47. Struktura aktivnog stanovništva koje obavlja zanimanje po delatnostima, 2002.

	Opština	Udeo u ukupnom broju aktivnog stanovništva (%)
Aktivno stanovništvo - ukupno	53728	100
Poljoprivreda, lov i šumarstvo	9098	16,93
Ribarstvo	6	0,01
Vađenje ruda i kamena	39	0,07
Prerađivačka industrija	16575	30,85
Energetika (el.energija, gas, voda)	664	1,24
Građevinarstvo	2048	3,81
Trgovina i opravka motornih vozila	8100	15,08
Hoteli i restorani	1403	2,61
Saobraćaj, skladištenje i veze	3863	7,19
Finansijsko posredovanje	792	1,47
Nekretnine i ostale poslovne aktivnosti	1127	2,10
Državna uprava i odbrana i socijalno osiguranje	2109	3,93
Obrazovanje	2295	4,27

Zdravstveni i socijalni rad	3752	6,98
Komunalne, društvene i lične delatnosti	1729	3,22
Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima	105	0,20
Eksteritorijalne organizacije i tela	15	0,03
Nepoznato	8	0,01

6.2 Poljoprivreda

Tabela 48. Struktura poljoprivrednog stanovništva prema posedovanju poljoprivrednog gazdinstva, polu i aktivnosti, 2002.

	Opština	Udeo u ukupnom stanovništvu opštine (%)	Udeo u polj. stanovništvu opštine (%)
Stanovništvo - ukupno	148401	100	/
Poljoprivredno stanovništvo	Ukupno	12086	8,14
	Muško	6396	4,31
	Žensko	5690	3,83
Polj. stanovništvo sa gazdinstvom	Ukupno	9316	6,28
	Muško	4885	3,29
	Žensko	4431	2,99
Aktivno poljoprivredno stanovništvo koje obavlja zanimanje	Ukupno	7520	5,07
	Muško	4723	3,18
	Žensko	2797	1,88
Individualni poljoprivrednici	Ukupno	6219	4,19
	Muško	3732	2,51
	Žensko	2487	1,68
Izdržavano poljoprivredno stanovništvo	Ukupno	4566	3,08
	Muško	1673	1,13
	Žensko	2893	1,95

Tabela 49. Struktura poljoprivrednih gazdinstava prema veličini, 2002.

	Opština	Udeo u ukupnom broju gazdinstava (%)	Udeo u ukupnom broju polj. gazdinstava (%)
Gazdinstva – ukupno	12078	100	/
Nepoljoprivredna gazdinstva	7931	65,66	/
Mešovita gazdisntva	1278	10,58	/
Gazdinstva bez prihoda	284	2,35	/
Poljoprivredna gazdinstva	ukupno	2585	21,40
	bez zemljišta	233	1,93
	do 0,1 ha	77	0,64
	0,1 – 1 ha	4515	37,38
	1 – 5 ha	4809	39,82
	5 – 10 ha	1589	13,16
	10 – 20 ha	654	5,41
	Preko 20 ha	201	1,66

Tabela 50. Struktura ukupne poljoprivredne površine u opštini prema načinu korišćenja, 2010.

	Grad(ha)	Udeo u ukupnoj polj. površini (%)
Površina – ukupno	100700	/
Poljoprivredna površina – ukupno	88427	100
Oranice i bašte	ukupno	80832
	žito	60688
	ind. bilje	11072
	povrtno bilje	1937
	krmno bilje	5768
voćnjaci	3168	3,58
vinogradi	778	0,88
livade	796	0,90
pašnjaci	1968	2,22
Ribnjaci, trstici i bare	-	-

Structure of total agricultural land in the city according to the use, 2010

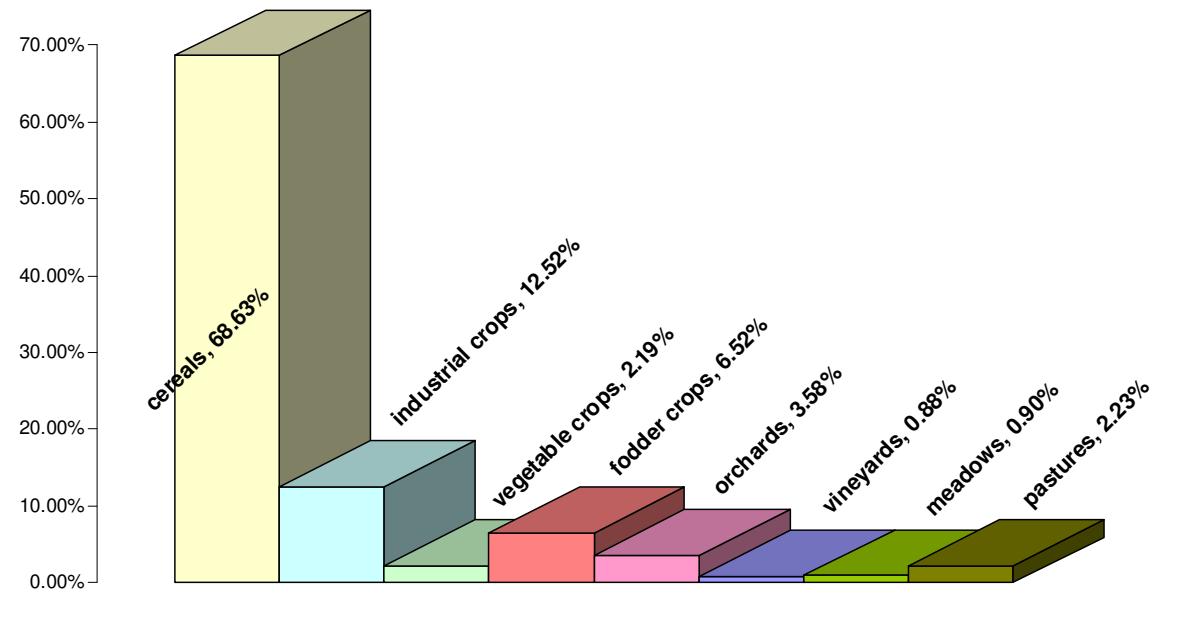

Tabela 51. Struktura poljoprivredne površine privatnih gazdinstava u opštini prema načinu korišćenja, 2010.

	Grad (ha)	Udeo u ukupnoj polj. površini privatnih gazdinstava (%)
Površina – ukupno	100700	/
Poljopriv. površina privatnih gazdinstava – ukupno	76976	100
Oranice i bašte	ukupno	71951
	žito	55151
	ind. bilje	8848
	povrtno bilje	1923
		2,50

	krmno bilje	5405	7,02
voćnjaci		2833	3,68
vinogradi		544	0,71
livade		747	0,97
pašnjaci		760	0,99
Ribnjaci, trstici i bare		-	-

Tabela 52. Proizvodnja pojedinih ratarskih kultura, industrijskog, povrtnog i krmnog bilja, 2010.

	Ukupan prinos u opštini (t)	Udeo u ukupnom prinosu Srbije (%)	Prosečan prinos u opštini (kg/ha)	Prosečan prinos u okrugu (kg/ha)	Prosečan prinos u Srbiji (kg/ha)
Pšenica	44698	2,74	3863	4028	3693
Kukuruz	328688	4,56	7713	8215	6608
Šećerna repa	125905	3,79	55983	57089	50038
Suncokret	17733	4,69	2620	2587	2234
Pasulj	141	0,33	1347	1408	1194
Krompir	11446	1,29	17691	17450	11573
Detelina	300	0,05	5455	4771	4536
Lucerka	29463	2,67	8245	7622	5837
Livade	3084	0,23	3874	3700	2055
Pašnjaci	6154	1,21	3127	2916	773

Tabela 53. Proizvodnja voća i grožđa, 2010.

	Broj rodnih stabala/rodnih čokota	Ukupan prinos u opštini (t)	Udeo u ukupnom prinosu Srbije (%)	Prosečan prinos u opštini (kg/stabla)	Prosečan prinos u okrugu (kg/stabla)	Prosečan prinos u Srbiji (kg/čokot)
Jabuka	1038865	28574	11,91	27,5	27,4	15,1
Šljiva	213905	7668	1,80	35,8	34,0	10,4
Grožđe	3044	3647	1,10	1,2	1,3	1,1

Tabela 54. Broj stoke, stanje 01.12.2007.

		Opština	Udeo u ukupnom broju u okrugu (%)	Udeo u ukupnom broju u Srbiji (%)
Goveda	ukupno	28.967	61,28	2,66
	krave i steone junice	12.231	60,71	1,89
Svinje	ukupno	75.769	41,79	1,98
	krmače i suprasne nazimice	8.791	42,35	1,60
Ovce	ukupno	8.389	52,96	0,52
	ovce za priplod	5.516	51,24	0,46
Živilina	ukupno	279.236	36,23	1,70

Tabela 55. Prodaja i otkup poljoprivrednih proizvoda, 2010.

	Opština	Udeo u ukupnom prometu u okrugu (%)	Udeo u ukupnom prometu u Srbiji (%)
Pšenica (t)	32373	54,13	3,74
Kukuruz (t)	32753	49,69	3,54
Pasulj (t)	33	100,00	67,35
Krompir (t)	512	19,20	2,25
Jabuke (t)	5616	100,00	11,00
Šljive (t)	103	100,00	0,70
Grožđe (t)	22	100,00	0,29
Goveda (t)	552	43,74	2,20

Svinje (t)	2611	27,56	3,08
Jaja (1000 kom.)	0	0,00	0,00
Mleko (1000 lit.)	25995	68,18	3,79

- uključen je i semenski krompir
- jabuke i grožđe za jelo i preradu

6.3 Šumarstvo

Tabela 56. Pošumljene površine i posečena drvna masa, 2010.

	Opština	Udeo u Srbiji (%)
Ukupna površina opštine (ha)	100700	/
Obrasla šumska površina (ha)*	3571,50	0,18
Pošumljeno u šumi (ha)	lišćarima četinarima	- -
Pošumljeno van šume (ha)	lišćarima četinarima	- -
Posečena drvna masa – ukupno (m ³)	lišćara četinara	4144 4557
Posečan drvna masa – tehničko drvo (%)	lišćara četinara	17 54

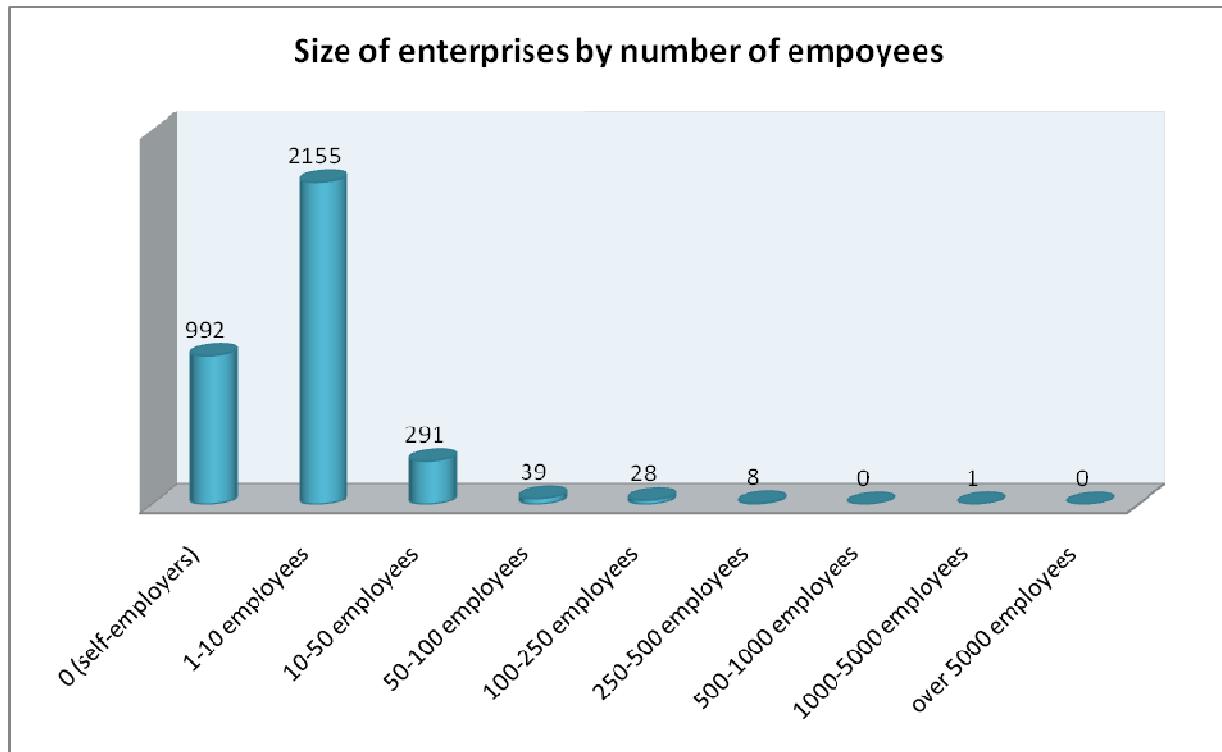
*stanje na kraju 2008. godine

6.4 *Ukupan obim proizvodnje*

6.5 Preduzeća prema broju zaposlenih

Tabela 57. Veličina preduzeća prema broju zaposlenih, 2007.

Broj preduzeća	Opština	Udeo u ukupnom broju preduzeća u opštini (%)
0 (samozaposleni)	992	28,23
1-10 zaposlenih	2155	61,33
10-50 zaposlenih	291	8,28
50-100 zaposlenih	39	1,11
100-250 zaposlenih	28	0,80
250-500 zaposlenih	8	0,23
500-1000 zaposlenih	0	0,00
1000-5000 zaposlenih	1	0,03
preko 5000 zaposlenih	0	0,00
UKUPNO	3514	100

6.6 Makroekonomski pokazatelji

Tabela 58. Struktura narodnog dohotka po delatnostima, 2005.

	Grad(€)*	Struktura nar. dohotka u opštini (%)	Okrug (€)	Struktura nar. dohotka u okrugu (%)	Srbija (€)	Struktura nar. dohotka u Srbiji (%)
Ukupno	257.878.845	100	317.754.143	100	11.081.087.589	100
Po stanovniku	1.763	/		/	1.673	/
Nivo u odnosu na Srbiju - ukupno (%)	2,33	/	2,87	/	100	/
Nivo u odnosu na Srbiju - po stanovniku (%)	105,40	/	0,00	/	100	/
Poljoprivreda, lov, šumarstvo i vodoprivreda	46.069.268	17,86	75.009.179	23,61	1.882.124.340	16,99
Ribarstvo	316.524	0,12	316.524	0,10	4.715.209	0,04
Vađenje ruda i kamena	0	0,00	13.895	0,00	548.651.972	4,95
Prerađivačka industrija	65.142.914	25,26	74.311.338	23,39	3.008.098.577	27,15
Proizv. i snabdev. energijom, gasom i vodom	26.611.796	10,32	30.890.242	9,72	213.614.630	1,93
Građevinarstvo	16.894.681	6,55	19.849.343	6,25	812.005.223	7,33
Trgovina na veliko i	64.696.092	25,09	75.239.585	23,68	2.736.933.952	24,70

malo i opravka motornih vozila						
Hoteli i restorani	3.853.359	1,49	4.175.938	1,31	200.252.310	1,81
Saobraćaj, skladištenje i veze	25.899.795	10,04	28.395.236	8,94	1.154.457.002	10,42
Aktivnosti u vezi sa nekretninama i iznajmljiv.	6.811.941	2,64	7.119.841	2,24	469.383.368	4,24
Zdravstveni i socijalni rad	1.149.958	0,45	1.485.695	0,47	26.143.493	0,24
Ostale komunalne, društvene i lične usluge	432.517	0,17	947.328	0,30	24.707.514	0,22

* po prosecnom srednjem kursu NBS za 2005. godinu

Tabela 59. Struktura narodnog dohotka po oblicima svojine, 2005.

		Grad(€)*	Struktura nar. dohotka u opštini (%)	Struktura nar. dohotka u okrugu (%)	Struktura nar. dohotka u Srbiji (%)
Ukupno		257.878.845	100	100	100
Privatna svojina	ukupno	195.864.383	75,95	74,33	75,66
	preduzeća	141.022.036	54,69	50,85	52,59
	gazdinstva i radnje	54.842.347	21,27	23,48	23,07
Društvena svojina		4.139.790	1,61	2,12	3,23
Zadružna svojina		475.359	0,18	0,29	0,68
Mešovita svojina		17.640.900	6,84	8,56	6,56
Državna svojina		39.758.413	15,42	14,70	13,88

* po prosecnom srednjem kursu NBS za 2005. godinu

Tabela 60. Društveni proizvod preduzeća, 2005.

	Grad(€)*	Okrug (€)	Srbija (€)
Društveni proizvod	236.283.102	284.396.852	10.133.033.156
Društveni proizvod po stanovniku	2.017	1.445	1.738

* po prosecnom srednjem kursu NBS za 2005. godinu

Tabela 61. Osnovni podaci o preduzećima, 2005.

	Grad– ukupno za sva preduzeća u opštini	Udeo u okrugu (%)	Udeo u Srbiji (%)
Amortizacija (€)*	33.246.605	80,61	2,07
Narodni dohodak (€)	203.036.497	83,50	2,38
Materijalni troškovi (€)	273.056.604	76,48	1,88
Društveni proizvod (€)	236.283.102	83,08	2,33
Broj zaposlenih	23.893	76,90	2,28

* po prosecnom srednjem kursu NBS za 2005. godinu

6.7 Struktura izvoza

Tabela 62. Struktura izvoza prema vrsti proizvoda i usluga.

	2009 (USD)
Poljoprivreda, šumarsktvo i vodoprivreda	6.212.308
Prehrambeni proizvodi, pića I duvan	30.031.0486
Textilna industrija	8.670.715
Prerada kože	3.918.846
Prerada drveta	250.279
Proizvodnja papira, izdavanje i štamapa	4.724.385
Hemiska industrija	13.232.174
Proizvodnja od gume i plastike	3.126.698
Proizvodnja proizvoda od ostalih metrijala	299.464
Proizvodnja metala I metalnih proizvoda	12.291.549
Proizvodnja ostalih mašina i uređaja	175.678
Proizvodnja električnih i optičkih uređaja	147.129.226
Proizvodnja saobraćajnih sredstava	293.993
Ostala prerađivačka industrija	686.078
Trgovina i opravka motornih vozila	38.768.862
Hoteli i restorani	99.783
Saobraćaj, skladištenje i veze	1.771.989
Finansijsko posredovanje	98
Poslovi sa nekretninama	776.981
Obrazovanje	636
Zdravstveni i socijalni rad	195.404
Druge komunalne, društvene i lične usluge	737
Total	272.737.641

6.8 Struktura izvoza prema destinaciji

Tabela 63. Struktura izvoza prema destinaciji.

	2009 (USD)
EFTA	614.178
OPEC	7.944.359
MEDA	562.222
ASEAN	36.512
EU	184.460.976
CEEC	50.709.728
NAFTA	126.435
APEC	151.508
CIS	12.410.957
OTHER	111.056
Total	272.737.641

Javne finansije

6.9 Prihodi opštinskog budžeta

Tabela 64. Struktura prihoda opštinskog budžeta, 2010.

	Grad(€)*	Struktura prihoda u opštini (%)	Struktura prihoda (u proseku) u Srbiji (%)
Ukupni prihodi	33.321.689	100	100
Ukupni prihodi po stanovniku	231,53	/	254,48
Tekući prihodi	30.130.194	90,42	91,50
Primanja od prodaje nefinansijske imovine	/	0,00	0,04
Primanja od zaduženja i prodaje finansijske imovine	3.191.495	9,58	8,45

* po prosecnom srednjem kursu NBS za 2010. godinu

6.10 Rashodi opštinskog budžeta

Tabela 65. Struktura rashoda opštinskog budžeta, 2010.

	Grad(€)*	Struktura rashoda u opštini (%)	Struktura rashoda (u proseku) u Srbiji (%)
Ukupni rashodi	32.114.019	100	100
Ukupni rashodi po stanovniku	223,14	/	259,44
Tekući rashodi	27.383.883	85,27	74,16
Izdaci za nabavku nefinansijske imovine	3.897.330	12,14	21,46
Izdaci za otplatu kredita i nabavku finansijske imovine	832.806	2,59	4,37
Ostvareni suficit ili deficit	1.207.670	3,76	-1,91

* po prosecnom srednjem kursu NBS za 2010. godinu

Ustanove

6.11 Javna komunalna preduzeća

Tabela 66. Spisak javno-komunalnih preduzeća.

Br.	Naziv preduzeća	Delatnost
1	ČISTOĆA I ZELENILO JKP SUBOTICA	Upravljanje otpadom
2	DIMNIČAR JKP SUBOTICA	Održavanje dimnjaka
3	SUBOTICAGAS JKP SUBOTICA	Distribucija gasa
4	PARKING JKP SUBOTICA	Usluge u drumskom saobraćaju
5	SUBOTIČKE PIJACE JKP SUBOTICA	Trgovina na malo na tezgama i pijacama
6	POGREBNO JKP SUBOTICA	Pogrebne i prateće aktivnosti
7	SUBOTIČKA TOPLANA JKP SUBOTICA	Proizvodnja i snabdevanje parom i toplom vodom
8	VODOVOD I KANALIZACIJA JKP SUBOTICA	Sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode
9	PRIVREDNO TEHNOLOŠKI PARKOVI SUBOTICA	Uslužni delatnosti za investitore
10	PARK PALIC DOO	Turizam i investicije
11	REGIONALNA DEPONIJA DOO	Upravljanje otpadom

6.12 Javna preduzeća

Tabela 67. Spisak javnih preduzeća.

Br.	Naziv preduzeća	Delatnost
1	DIREKCIJA ZA IZGRADNJU GRADA SUBOTICA JP SUBOTICA	Prostorno planiranje
2	PALIĆ-LUDAŠ JP PALIĆ	Zaštitा kulturnih dobara, prirodnih i drugih zamenitosti
3	RADIO SUBOTICA JP SUBOTICA	Radio i televizijske aktivnosti
4	STADION JP SUBOTICA	Uređenje i održavanje parkova, zelenih i rekreacionih površina
5	SUBOTICA-TRANS JP SUBOTICA	Prevoz putnika u gradskom saobraćaju
6	ZAVOD ZA URBANIZAM OPŠTINE SUBOTICA JP SUBOTICA	Prostorno planiranje
7	Javno preduzeće VOJVODINEŠUME	Uzgoj i iskorišćavanje šuma
8	TOS – TURISTIČKA ORGANIZACIJA SUBOTICE	turizam

6.13 Finansije institucije

Tabela 68. Spisak poslovnih banaka.

Br.	Naziv institucije	Broj filijala u opštini
1	OTP BANKA	1
2	PROCREDIT BANK	2
3	BANKA POŠTANSKA ŠTEDIONICA AD FILIJALA NOVI SAD - EKSPOZITURA SUBOTICA	1
4	BANCA INTESA AD	2
5	KOMERCIJALNA BANKA AD	3
6	FINDOMESTIC BANKA AD	1
7	AIK BANKA AD	1
8	RAZVOJNA BANKA VOJVODINE AD	2
9	UNICREDIT BANK SRBIJA AD	1
10	EUROBANK EFG ŠTEDIONICA AD	1
11	PIRAEUS BANK AD	1
12	HYP ALPE ADRIA BANK AD	1
13	VOLKSBANK AD	1
14	SOCIETE GENERALE BANKA AD	2
15	ALPHA BANK AD	1
16	MARFIN BANK	1
17	CREDIT AGRICOLE AD	2
18	ERSTE BANK AD	1
19	VOJVODANSKA BANKA AD	2
20	RAIFFEISEN BANK AD	1
21	KBC BANKA AD	1
22	NLB BANKA AD	2
23	OPPORTUNITY BANK AD	1
24	PRIVREDNA BANKA BEOGRAD AD	1

Tabela 69. Spisak osiguravajućih društava.

Br.	Naziv institucije	Broj filijala u opštini
1	DDOR Novi Sad	1
2	DUNAV	1
3	MILENIJUM osiguranje	1
4	UNIQA životno osiguranje	1
5	DELTA GENERALI	1
6	WIENER STADISCHE	1
7	TRIGLAV KOPAONIK	1
8	TAKOVO OSIGURANJE	1
9	SAVA OSIGURANJE	1

Investicije

6.14 Ostvarene investicije u privatnom sektoru

Tabela 70. Ostvarene investicije u poslednjih 8 godina, 2012.

Br.	Naziv kompanije	Zemlja porekla	Tip investicije*	Vrednost investicije (€)	Broj novih radnih mesta	Godina investicije
1	Phiwa	Nemačka	Grinfield	40.000.000	89	2006
2	Siemens	Nemačka	Zakup	9.000.000	520	2006/2007
3	Rodić Mega	Srbija	Grinfield	10.000.000	220	2006
4	IDEA	Srbija	Grinfield	8.000.000	130	2007
5	KTC	Hrvatska	Grinfield	4.500.000	202	2006

6	MAXI	Srbija	Grinfeld	9.000.000	45	2007
7	Dunkermotoren	Nemačka	Grinfeld	1.500.000	150	2010
8	Norma Group	Nemačka	Grinfeld	12.500.000	340	2010
9	Continental Contitech	Nemačka	Grinfeld	10.000.000	300	2010
10	Metro	Nemačka	Grinfeld	10.000.000	183	2010
11	Studio Moderna	Slovenija	Zakup		100	2011
12	Gas Stations (EKO, Europetrol, OMV, MOL)		Grinfeld	8.000.000	160	2006
13	Leonardo	Italija	Braunfeld	2.000.000	128	2006
14	Simex	Srbija	Braunfeld	2.500.000	219	2006
15	Masterplast	Mađarska	Grinfeld	6.000.000	67	2006- 2008
16	Apparman construction (PBG, SMB, Expres-servis, Monolit Gradnja, Razvoj Janjić, Javornik, Yumol)	Srbija	Grinfeld	18.000.000		2006- 2008
17	Elektroremont	Italija	Braunfeld	700.000		2006
18	Tatrvagonka Bratstvo	Slovačka	Braunfeld	5.000.000		2010
19	Finat	Italija		500.000	40	2011
20	Leonardo	Italija		100.000	20	2011
21	Elektroremont	Italija		300.000	20	2011
22	Calzedonia	Italija	Grinfeld	20.000.000	1.000	2012
23	Swarovski	Švajcarska	Grinfeld	14.000.000	600	2012
24	Others		Grinfeld/ braunfeld	15.000.000	300	2006- 2008
	TOTAL	/	/	206.600.000	4.833	/

* tip investicije: privatizacija, braunfeld ili grinfeld

6.15 Struktura investicija

Tabela 71. Struktura direktnih stranih ulaganja prema zemlji porekla.

Naziv države	2006 (€)**	2007 (€)***	2011
Nemačka	20.000.000	29.000.000	58.000.000
Hrvatska	/	4.500.000	4.500.000
Slovenija	/	1.500.000	1.500.000
Italija	1.000.000	1.700.000	1.700.000
Mađarska	3.000.000	5.000.000	5.000.000
TOTAL	24.000.000	41.700.000	70.700.000

** po prosečnom srednjem kursu NBS za 2006. godinu

*** po prosečnom srednjem kursu NBS za 2007. godinu

Tabela 72. Struktura ostvarenih investicija prema karakteru izgradnje i tehničkoj strukturi, 2010.

		Grad(€)*	Udeo u ukupnim investicijama u opštini (%)
Ukupne investicije		35.200.838	100
Karakter izgradnje	Novi kapaciteti	4.930.274	14,01
	Rekonstrukcija, dogradnja i proširenje	25.706.571	73,03
	Održavanje	4.563.933	12,96
Tehnička struktura	Građevinski radovi	12.566.868	35,70
	Domaća oprema	8.479.652	24,09
	Uvozna oprema	13.462.486	38,24
	Ostalo	691.832	1,97

* po prosečnom srednjem kursu NBS za 2010. godinu

6.16 Industrijske zone i industrijski parkovi

Tabela 73. Spisak industrijskih zona i parkova.

Br.	Naziv lokacije	Površina (m ²)		Vlasništvo (%)		Raspoloživa komunalna infrastruktura	Prosečna cena (€/m ²)
		ukupno	raspoloživo	privatno	državno		
1	ISTOK/EAST	775.000	150.000			Sve	100-110
2	JUGOISTOK/SOUTHEAST	850.000	470.000			Sve, voda ograničen	55
3	JUG/SOUTH	1.715.000	485.000			Sve	55
4	JUGOZAPAD/SOUTHWEST	1.027.000	~ sve			Kapacitet ograničen	20-40
5	ZORKA	1.255.000	285.000			sve	
6	SEVEROISTOK/NORTHEAST	170.000	~ 0			Kapacitet ograničen	
7	PALIĆ	408.800	93.500			Sve, voda ograničen	20-50
8	PETAR DRAPŠIN	210.000	~ sve			sve	20-50

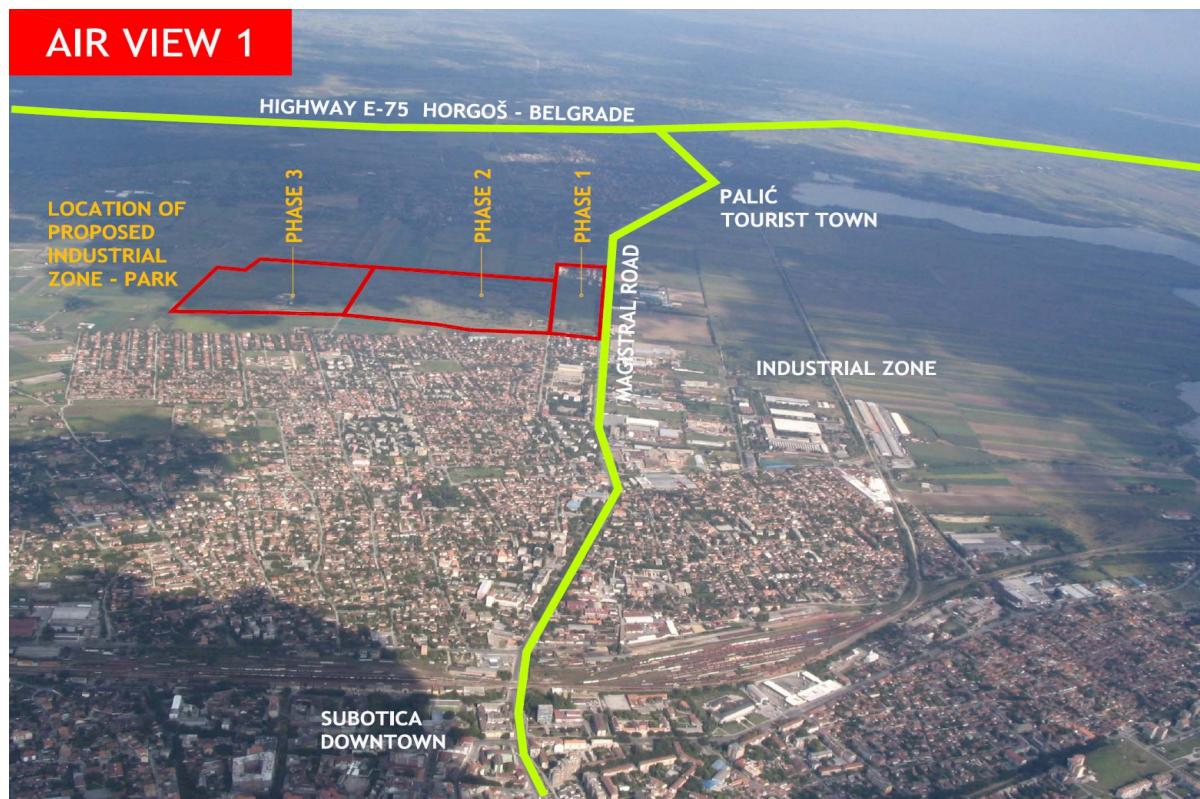

Tabela 74. Spisak kompanija smeštenih u industrijskim zonama/parkovima, 2011.

Br.	Naziv kompanije	Delatnost	Naziv IZ/IP	Broj radnika	Vrednost investicije (€)
1	ATB SEVER	Proizvodnja električnih motorâ, generatorâ i transformatorâ	1	1.635	
2	Rotografika	Štampanje	1	230	
3	V&B	Proizvodnja ambalaže od plastičnih masa	1	43	
4	Fidelinka	Proizvodnja mlinskih proizvoda	3	639	10.200.000
5	AD Mlekara	Proizvodnja mlečnih proizvoda	3	318	12.000.000
6	Fornetti	Proizvodnja dvopeka, konzervisanog peciva, kolača i drugih konzerviranih proizvoda od testa	4	144	10.000.000
7	PHIWA	Trgovina	4	89	40.000.000
8	Siemens	Proizvodnja električnih motorâ, generatorâ i transformatorâ	4	385	9.000.000
9	Aniplast	Proizvodnja ambalaže od plastičnih masa	7	33	
10	Norma Group	Proizvodnja auto delova		340	12.500.000
11	Dunkermotoren	Proizvodnja el. Motorâ		150	1.500.000
12	Continental Contitech	Proizvodnja auto delova		300	10.000.000
13	Metro	Trgovina		183	15.000.000
14	Calzedonia	Proizvodnja odevnih predmeta		1.000	20.000.000
15	Swarovski	Proizvodnja i obrada kristala		600	14.000.000

6.16.1 Lokacija industrijskih zona/parkova

1. Istočna zona

Nalazi se u MZ Novi Grad, između Segedinskog puta i Horgoške pruge, na otpr. 77,5 ha, od kojih je 15 ha slobodno.

2. Jugoistočna zona

Nalazi se u tri MZ: Bajnat, Aleksandrovo i Novi Grad. Od 85 ha je slobodno 47 ha.

3. Južna zona

Nalazi se na južnom delu grada u MZ Aleksandrovo. Od 171,5 ha slobodno je 48,5 ha

4. Jugozapadna zona

Nalazi se u MZ Ker i Mali Bajmok. Ima dva dela, veći deo je između puta Otmara Majera i jugozapadne granice građevinskog dela a manji deo je kompleks fabrike Zorka-Slavica.

5. Zorka zona

Nalazi se u MZ Zorka, prostire se na 125,5 ha od kojih je slobodno 28,5 ha.

6. Severnoistočna zona

Nalazi se u centru gradske strukture MZ Željezničko Naselje i Dudova Šuma na 17 ha sa veoma malo slobodnih kapaciteta.

7. Palićka zona

Nalazi se u MZ Palić i sastoji se od dva dela: na severnom delu rejona su aktivnosti proizvodnje a u centralnom delu između željezničke pruge i Horgoškog puta su mala preduzeća. Prostire se na 40,88 ha od kojih je slobodno otpr. 9.35 ha.

6.16.2 Topografske karakteristike lokacija

Subotica se nalazi u severnom delu Vojvodine blizu granice sa Mađarskom. Izuzetno dobar geografski položaj grada predstavlja potencijalni faktor za razvoj.

6.16.3 Saobraćajni pristupi

Subotica se nalazi na raskršću koridora glavne infrastrukturne linije sever-jug. Pored toga, kroz Suboticu prolazi magistralni put E-75 (za sada je izgrađena samo jedna strana magistrale) i zaobilaznica za Kelebiju (gde se nalazi granični prelaz sa Mađarskom). U centru grada se nalaze raskrsnice glavnih puteva – pravci Novi Sad, Sombor, Horgoš i Senta (M-22.1, M-17.1, M-24). Svi ovi elementi čine Suboticu veoma važnim saobraćajnim čvorom u Srbiji.

6.16.4 Zoniranje

– URBANISTIČKE ZONE

- 1 Centar** 1 stambeno/centar **56,12 ha**
- 2 Centar** 2 stambeno/centar **57,35 ha**
- 3 Centar** 3 stambeno/centar **68,39 ha**
- 4 Bajnat** stambeno/proizvodna **96,34 ha**
- 5 Prozivka** stambeno/sport i rekreacija **89,48 ha**
- 6 Ker** stambeno/proizvodna **153,82 ha**
- 7 Gat** stambeno **99,48 ha**
- 8 Mali Bajmok** stambeno/komercijalno **580,43 ha**
- 9 Novo Selo** stambeno **295,60 ha**
- 10 Peščara** stambeno s **436,52 ha**
- 11 Zorka** stambeno **936,00 ha**
- 12 Dudova šuma** stambeno/sport i rekreacija **217,87 ha**
- 13 Željezničko naselje** stambeno **310,60 ha**
- 14 Graničar** stambeno **647,26 ha**
- 15 Kertvaroš** stambeno **145,70 ha**
- 16 Mali Radanovac** stambeno/komercijalno **282,83 ha**
- 17 Radanovac** stambeno/komercijalno **571,53 ha**
- 18 Novi Grad** stambeno/poslovna **312,65 ha**
- 19 Aleksandrovo** proizvodno/poslovna **1141,70 ha**
- 20 Palić** turizam/stambeno/površine pod vodom **1649,85 ha**
- Površine uz prugu** komercijalno **4,73 ha**
- Površine uz prugu ukupno** **51,13 ha**
- UKUPNO:** **8203,65 ha**

6.16.5 Sastav tla

Oko Subotice i Palića je kompozicija zemljišta većinom peščana sa komadima gline. Kompoziciju zemljišta čine les, pesak i nekoliko vrsta crnice. Najviše zasupljena crnica je karbonatna, južnije od pruge Horgoš-Bajmok, razni tipovi peska zauzimaju severni deo grada, kao delovi Subotičko-Horgoške peščare, od Horgoša do Tavankuta. Peskovita crnica je zastupljena u Radanovcu i na Čikeriji, a crnica i livadska crnica su zastupljeni od Malog Bajmoka do granice kod Kelebije i od Male Bosne do Tavankuta. Livadska crnica je po površini na trećem mestu iza crnice i peska (oko Bikova). U manjem procentu je zastupljen i deluvijalno-aluvijalni nanos (Čik). I ritkska peskovita crnica (Ludaško jezero).

6.16.6 Raspoloživa komunalna infrastruktura

1. Istok

Raspolaže dobro organizovanim saobraćajem a jedan deo ove zone ima i železnicu. U ovoj zoni su moguća sva spajanja/povezivanja infrastrukture.

2. Jugoistok

Ovom zonom prolazi železnica kao i glavni put M-24. Pitanje vodovoda i kanalizacije je regulisano. Energetski kapacitet je TS 110/20 kV.

3. Jug

Veoma dobre saobraćajne mogućnosti i povezanost sa železnicom. U ovoj zoni su moguća sva spajanja/povezivanja infrastrukture.

4. Jugozapad

Ovaj deo je u izgradnji i ima dobar pristup putevima. Infrastruktura je delimično razvijena sa tendencijom širenja.

5. Zorka

Ovaj kompleks je u privatnom vlasništvu. Postoji industrijska železnička linija i pristup putevima. Sa infrastrukturnog aspekta, ovaj deo je završen i ako se ukaže potreba, može se razvijati, izuzev prirodnog gasa.

6. Severoistok

Ova zona je predviđena za izgradnju stambenih zgrada sa ograničenim kapacitetom infrastrukture. Moguć pristup putevima.

7. Palić

Kanalizacioni sistem i snabdevanja vodom rade sa ograničenim kapacitetom. Energetski kapacitet je TS 110/20 kV na Paliću.

6.16.7 Troškovi vezani za izgradnju kapaciteta i poslovanje u industrijskim zonama/parkovima

6.17 Ostale lokacije za investiranje

Tabela 75. Ostale raspoložive lokacije za investiciona ulaganja.

Br.	Naziv lokacije	Vlasništvo	Površina (m ²)	Namena površine	Ostale informacije
1	Otvoreni univerzitet	državno	3900	Poslovno/stambeno	Kontakt: Zavod za urbanizam
2	ul.B.Žilinskog	privatno	4200	Poslovno/stambeno	
3	Zorka	državno	560000	industrijsko	Pod stečajem
4	Somborski put	privatno	240000	poslovno	Kontakt:Phiwa doo
5	Ker		440000	poslovno	
6	Lošinjska		90000	poslovno	
7	Jadran	državno	9300	Poslovno	
8	Banja Palić	državno	9280000	Poslovno/stambeno/turističko	
9	Privredna zona „Karađorđev put“	državno	1900		Kontakt: Privredno-tehnološki parkovi Subotica
10	Privredna zona „Radanovac“	državno	1440000		Kontakt: Privredno-tehnološki parkovi Subotica
11	Komercijalna zona „Petar Drapšin“	državno	170000	poslovno	Kontakt: Privredno-tehnološki parkovi Subotica

6.18 Olakšice koje nudi lokalna zajednica

6.18.1 Bespovratna sredstva za uređenje/privođenje nameni/razvoj lokacije

Uređenje/privođenje nameni i razvoj lokacije je prepoznat kao prioritet u Gradu Subotica. Gradska uprava aktivno učestvuje u realizaciji projekata prostornog planiranja, i iste finansira.

6.18.2 Programi za obuku radne snage

Grad Subotica u saradnji sa školama, Nacionalnom službom za zapošljavanje i nevladinim organizacijama radi na razvoju ljudskih resursa i podržava programe obuke.

6.18.3 Inkubator centri za nove biznise

Poslovni Inkubator Subotica osnovan je 21. juna 2006. godine sa ciljem da pruži podršku razvoju malih i srednjih preduzeća i preduzetništva. Obezbeđivanjem tehničkih, poslovnih i obrazovnih usluga svojim stanašima nudi poslovno okruženje povoljno za njihov rast i razvoj. Svojim stanašima Poslovni Inkubator Subotica nudi subvencionisani zakup poslovnog prostora, administrativne i računovodstvene usluge, podršku u nastupu na sajmovima, edukaciju i usavršavanje u aktuelnim poslovnim oblastima.

Kontakt tel: 024/544-044, email: office@bis-su.rs, www.bis-su.rs,
Adresa: Magnetna polja 6, Subotica

6.18.4 Finansijska pomoć

FOND ZA RAZVOJ PRIVREDE

Ciljevi Opštine usmereni na razvoj i unapređenje privrede putem razvoja privatnog preduzetništva na teritoriji Opštine su:

1. Uvođenje savremenih tehnologija
2. Unapređenje preduzetništva
3. Podsticaj i razvoj inovatorskih znanja i aktivnosti
4. Rešavanje problema nezaposlenosti zapošljavanjem radno neaktivnog dela stanovništva i stvaranjem uslova za angažovanje tehnološkog viška
5. Unapređenje zanatske delatnosti i ugostiteljstva
6. Obezbeđivanje nedostajućih finansijskih sredstava
7. Podizanje nivoa tehničke i tehnološke opremljenosti zanatske delatnosti i ugostiteljstva
8. Razvoj i oživljavanje umetničkih i starih zanata
9. Oživljavanje ekonomskih tokova i dinamiziranje razvoja opštine Subotica

Sedište Fonda:

Fond za razvoj privrede

Subotica

Trg Slobode 1

Tel: +381 (0)24 626 871

FOND ZA RAZVOJ POLJOPRIVREDE:

Fond je osnovan u cilju podsticanja razvoja poljoprivrede na teritoriji opštine Subotica
Zadaci fonda:

1. Obezbeđivanje sredstava i usmeravanje istih za unapređenje razvoja pojedinih grana poljoprivrede, u skladu sa programima opštine Subotica.
2. Racionalno korišćenje kao i razvoj postojećih prirodnih resura

Sedište Fonda

Fond za razvoj poljoprivede

Subotica

Trg slobode 1

Tel: +381 (0) 24 626 871

Konkursi opštinskih Fondova za dodelu podsticajnih sredstava objavljaju se ciklično, a zahtevi se predaju na šalteru Opštinskog uslužnog centra opštine Subotica, Trg Slobode 1.

6.18.5 Poreske olakšice

Odluka o merilima za ugovaranje visine zakupnine i naknade za uređivanje građevinskog zemljišta (" Službeni list opštine Subotica ", broj 45a/2003, 11/2004, 57/2004, 31/2005, 12/2006 i 32/2006)

Gradonačelnik može na zahtev investitora objekta doneti odluku o umanjenju naknade za uređivanje građevinskog zemljišta obračunate na osnovu gore navedene odluke ukoliko:

- investitor gradi objekat u kome zapošjava značajan broj radnika u odnosu na površinu objekta koji gradi, odnosno na njegovu investicionu vrednost
- investitor ulaže značajna sredstva u komunalnu infrastrukturu koja je od opšteg značaja
- se investitor obaveže da naknadu obračunatu na osnovu ove odluke isplati u celosti u roku od 30 dana od dana prijema obračuna
- se radi o izgradnji objekta koji će tokom eksploatacije odnosno svojim uređenjem pripadajuće parcele doprinositi očuvanju životne sredine

Umanjenje utvrđeno primenom gore navedenog kriterijuma može da iznosi najviše 25 % ukupnog iznosa naknade obračunate primenom svih odgovarajućih odredbi Odluke.

Naknada za uređivanje građevinskog zemljišta obračunate na osnovu Odluke o

merilima za ugovaranje visine zakupnine i naknade za uređivanje građevinskog zemljišta isplaćuje se:

1. u jednokratnom iznosu u roku od 30 dana od zaključenja ugovora uz umanjenje od 10 %
2. do 6 jednakih mesečnih rata za iznose od 60.000,00 dinara do 600.000,00 dinara
3. do 12 jednakih mesečnih rata za iznose veće od 600.000,00 dinara

6.19 Porezi - lokalni, regionalni, nacionalni

Lokalni

Porez na imovinu: 0,4%

Republički

PDV : 8-20%

Porez na dobit: 10%

6.20 Proces izdavanja dozvola

Zainteresovani dolaze do Gradske kuće, Trg Slobode broj 1 u Uslužni centar, šalter broj 14 i 15.

1-Traži se Informacija o lokaciji -mogućnostima izgradnje, dogradnje, nadgradnje, sanacije i rekonstrukcije na datoј lokaciji- u zavisnosti šta želimo da radimo. Za informacije potrebno je predati na šalteru:

- Posedovni list, izvod iz zemljišne knjige
- Kopiju plana
- Popunjena zahtev

2- Na osnovu dobijenih informacija podnosi se zahtev za izdavanje Lokacijske dozvole.

Treba priložiti:

- Informaciju o lokaciji
- Posedovni list , izvod iz zemljišne knjige
- Kopiju plana
- Izvod iz katastra podzemnih instalacija,
- Skicu spoljnih dimenzija objekta

3- Kada se dobija Lokacijska dozvola podnosi se zahtev za izdavanje Građevinske dozvole za koji je potrebno priložiti sledeće:

- Lokacijsku dozvolu
- Posedovni list, Izvod iz zemljišne knjige
- Set glavnih projekata (3 primerka -AG, elektro ,mašinski projekti, projekti hidrantske mreže, spoljnih saobraćajnica kao i projekat spoljnog uređenja) sa tehničkom kontrolom
- Ugovor o naknadi za uređenje građevinskog zemljišta (JP Direkcija za izgradnju Grada Subotice)

Nakon dobijanja Građevinske dozvole a 8 dana pre početka izgradnje objekta podnosi se zahtev za Prijavu početka radova.

Nakon završetka izgradnje objekta podnosi se Zahtev za tehnički prijem objekta - upotrebljiva dozvola.

LEGALIZACIJA- Prema Zakonu o planiranju i izgradnji (Sl.glasnik RS broj 72/2009) , član 185 do 11.03.2010. godine može se podneti zahtev za legalizaciju bespravno izgrađenog objekta, odnosno njegovog dela.

Za sve dodatne informacije obratite se u Uslužnom centru na šalter 14 i 15 ili u Kancelariju LER.

7 Radna snaga

7.1 Broj i struktura zaposlenih

Tabela 76. Broj i struktura zaposlenih, 2010.*

	Opština	Struktura zaposlenih u opštini (%)	Okrug (%)	Srbija (%)
Zaposleni - ukupno	41	100	100	100
Žene	18,8	45,8	45,1	44,8
Muškarci	22,2	54,2	54,9	55,2
U preduzećima, ustanovama, zadrugama i organizacijama	32	78,05	79,59	75,45
Privatni preduzetnici, samostalni delatnici i zaposleni kod njih	9	21,95	20,41	24,55
Broj zaposlenih na 1000 stanovnika	282	/	/	/
Broj zaposlenih u preduzećima, ustanovama, zadrugama i organizacijama na 1000 stanovnika	221	/	/	/

*Podaci su dati u hiljadama

7.2 Zaposlenost po delatnostima

Tabela 77. Struktura zaposlenih po sektorima delatnosti, 2010.*

	Opština	Struktura zaposlenih u opštini (%)	Struktura zaposlenih u okrugu (%)	Struktura zaposlenih u Srbiji (%)
Zaposleni u pravnim licima	32	100	100	100
Poljoprivreda, šumarstvo i vodoprivreda	1	3,13	7,69	3,10
Ribarstvo	0	0	0	0,07
Vađenje ruda i kamena	0	0	0	1,70
Prerađivačka industrija	9	28,13	28,21	23,03
Proizvodnja el. Energije, gasa i vode	1	3,13	2,56	3,39
Građevinarstvo	2	6,25	5,13	5,31
Trgovina na veliko i malo, popravka	6	18,75	17,93	13,93
Hoteli i restorani	0	0	0	1,55
Saobraćaj, skladištenje i veze	3	9,38	7,69	7,75
Finansijsko posredovanje	0	0	0	2,73
Poslovi s nekretninama, iznajmljivanje	1	3,13	5,13	6,20
Državna uprava i socijalno osiguranje	1	3,13	5,13	5,17
Obrazovanje	3	9,38	10,26	10,04
Zdravstveni i socijalni rad	4	12,50	10,26	12,03
Druge komunalne, društvene i lične usluge	1	3,13	2,56	4,13

* Podaci su dati u hiljadama

7.3 Prosečne zarade

Tabela 78. Prosečne zarade po zaposlenom, avgust 2012.

	Grad(€)*	Okrug (€)	Srbija (€)
Prosečna bruto zarada (sa porezom i doprinosima)	449	441	494
Prosečna neto zarada (bez poreza i doprinosa)	323	317	356

* po srednjem kursu NBS za avgust 2012.

Tabela 79. Uporedni pregled prosečnih zarada po zaposlenom po godinama.

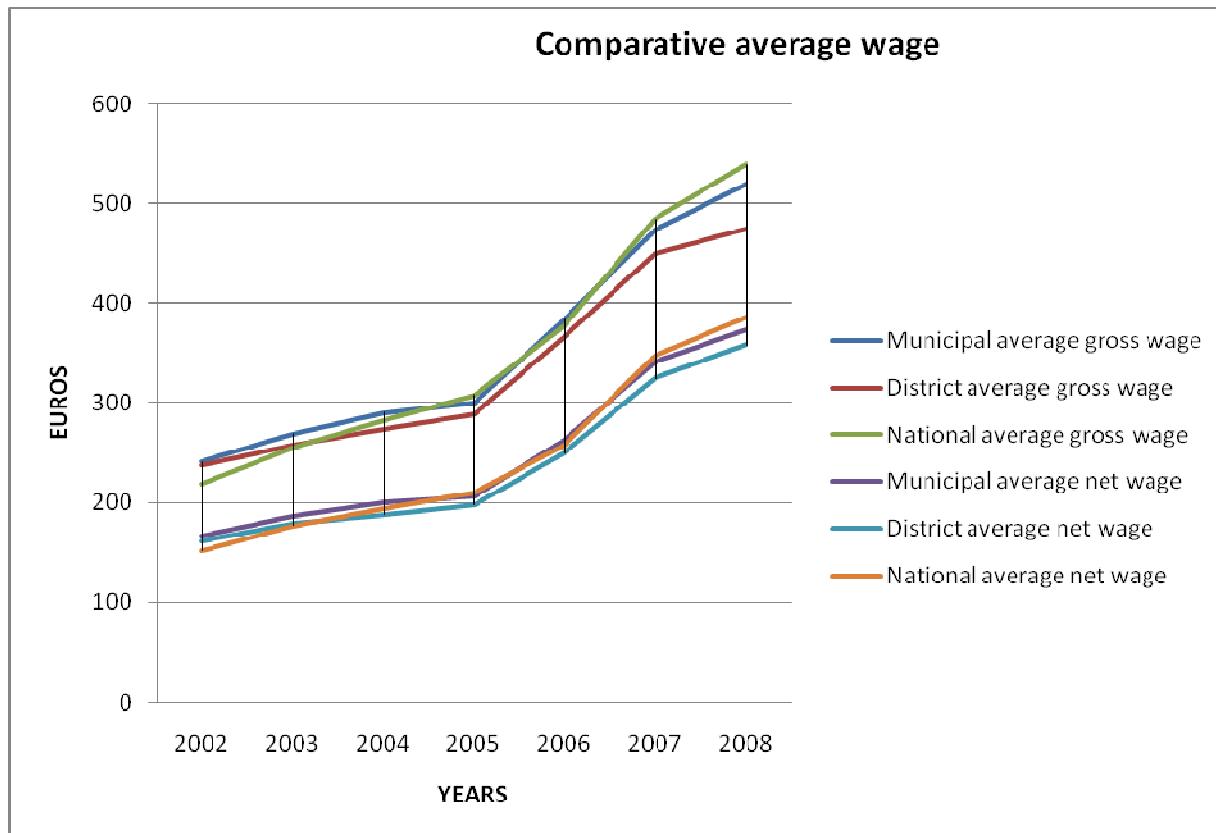
	2007 (€)*	2008 (€)**	2009 (€)***	2010 (€)****	2011 (€)*****
Prosečna bruto zarada u opštini	474	520	449	431	473
Prosečna bruto zarada u okrugu	450	475	435	418	462
Prosečna bruto zarada u Srbiji	484	539	470	461	517
Prosečna neto zarada u opštini	341	373	322	310	340
Prosečna neto zarada u okrugu	324	358	312	301	332
Prosečna neto zarada u Srbiji	347	386	338	331	372

* po prosečnom srednjem kursu NBS za 2007. godinu

** po prosečnom srednjem kursu NBS za 2008. godinu

*** po prosečnom srednjem kursu NBS za 2009. godinu

**** po prosečnom srednjem kursu NBS za 2010. godinu
 ***** po prosečnom srednjem kursu NBS za 2011. godinu

7.4 Zarade po delatnostima

Tabela 80. Prosečne zarade po zaposlenom bez poreza i doprinosa, po sektorima delatnosti, 2010.

	Grad(€)*	Okrug (€)	Srbija (€)
Prosečna neto zarada - ukupno	322	312	338
Poljoprivreda, lov, šumarstvo i vodoprivreda	308	290	293
Ribarstvo	0	0	208
Vađenje ruda i kamena	535	535	464
Prerađivačka industrija	279	271	272
Proizv. i snabdev. energijom, gasom i vodom	475	475	471
Građevinarstvo	276	266	289
Trgovina na veliko i malo i opravka motornih vozila	226	214	253
Hoteli i restorani	179	177	193
Saobraćaj, skladištenje i veze	348	335	392
Finansijsko posredovanje	582	577	722
Poslovi sa nekretninama i iznajmljivanjem	395	376	360
Državna uprava i socijalno osiguranje	428	423	420
Obrazovanje	405	388	379
Zdravstveni i socijalni rad	355	357	383
Ostale komunalne, društvene i lične usluge	279	281	323

* po prosečnom srednjem kursu NBS za 2009. godinu

7.5 Zapošljavanje

Tabela 81. Slobodna radna mesta, 2010.

		Grad	Udeo u okrugu (%)	Udeo u Srbiji (%)
Slobodna radna mesta - ukupno		934	82,87	1,92
Na neodređeno vreme	broj	468	86,83	2,79
	%	50,11	/	/
Na određeno vreme	broj	466	79,25	1,46
	%	49,89	/	/

Tabela 82. Struktura zapošljavanja, 2010.

		Grad	Udeo u okrugu (%)	Udeo u Srbiji (%)
Zapošljavanje - ukupno		13.189	82,95	1,87
Zapošljavanje - žene	broj	6.245	84,13	1,86
	%	47,35	/	/
Zapošljavanje - muškarci	broj	6.944	81,93	1,88
	%	52,65	/	/
Na neodređeno vreme	broj	4.609	85,37	1,75
	%	34,95	/	/
Na određeno vreme	broj	8.580	81,71	1,95
	%	65,05	/	/

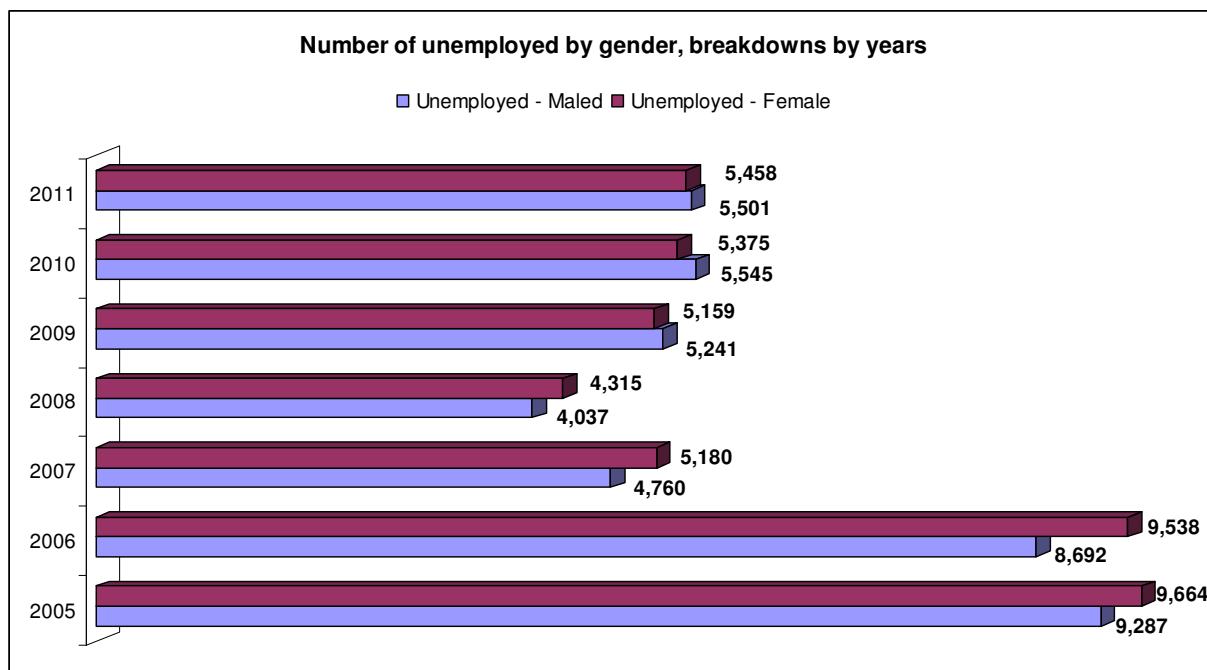
7.6 Nezaposlenost

Tabela 83. Struktura nezaposlenih i tražilaca zaposlenja prema polu, septembar 2012.

		Opština
Nezaposleni - ukupno		11.284
Nezaposleni - žene	broj	5.718
	%	50,67
Nezaposleni - muškarci	broj	5.566
	%	49,33
Tražioci zaposlenja - ukupno		11.284
Tražioci zaposlenja - žene	broj	5.718
	%	50,67
Tražioci zaposlenja - muškarci	broj	5.566
	%	49,33
Učešće nezaposlenih u broju tražilaca zaposlenja (%)	svega	100
	žene	100
	muškarci	100

Tabela 84. Broj i polna struktura nezaposlenih, pregled po godinama.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Nezaposleni - ukupno	18.951	18.230	9.940	8.352	10.400	10.920	10.959
Nezaposleni - žene	9.664	9.538	5.180	4.315	5.159	5.375	5.458
Nezaposleni - muškarci	9.287	8.692	4.760	4.037	5.241	5.545	5.501

7.7 Stopa nezaposlenosti

Tabela 85. Stopa nezaposlenosti*, 2010.

	Grad	Okrug	Srbija
Stopa nezaposlenosti - ukupno	21,35	25,47	28,89
Stopa nezaposlenosti - žene	22,64	27,10	32,31
Stopa nezaposlenosti - muškarci	20,22	24,06	25,84

*broj nezaposlenih/(broj nezaposlenih+broj zaposlenih)

7.8 Nezaposlenost prema stepenu obrazovanja

Tabela 86. Nezaposleni prema stepenu obrazovanja, (septembar 2012.)

	Grad	Udeo u ukupnom broju nezaposlenih (%)
UKUPNO	11.284	100
Bez osnovne škole	4.024	35,66
Osnovno obrazovanje	448	3,97
Srednje obrazovanje	5.586	49,50
Viša škola	368	3,26
Fakultetsko obrazovanje	160	1,42
Postdiplomske studije	698	6,19

7.9 Nezaposlenost prema dužini čekanja

Tabela 87. Nezaposleni prema dužini čekanja, septembar 2012.

	Grad	Udeo u ukupnom broju
--	------	----------------------

		nezaposlenih (%)
UKUPNO	11.284	100
Prvo zaposlenje	-	-
Do 1 godine	5.650	50,07
1 - 2 godine	2.372	21,02
2 - 3 godine	1.111	9,85
3 - 5 godina	1.184	10,49
5 - 8 godina	465	4,12
8 - 10 godina	187	1,66
Preko 10 godina	315	2,79

7.10 Nezaposlenost prema starosnoj strukturi

Tabela 88. Nezaposleni prema starosnoj strukturi, (septembar 2012).

Broj godina	Grad	Udeo u ukupnom broju nezaposlenih (%)
UKUPNO	11.284	100
Do 19 godina	450	3,99
20 – 24	1.343	11,90
25 – 29	1.451	12,86
30 – 39	2.446	21,68
40 – 49	2.597	23,01
Preko 50	2.997	26,56

8 Javni resursi

8.1 Saobraćajna infrastruktura

8.1.1 Drumski saobraćaj

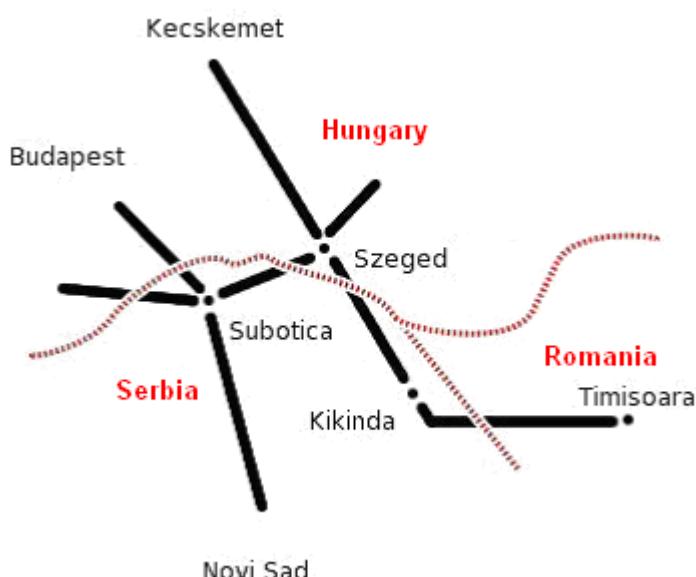
Tabela 89. Dužina puteva, 2010.

		Grad(km)	Udeo u dužini puteva u okrugu (%)	Okrug (km)
Dužina puteva - ukupno		435	64,06	679
Savremeni kolovoz		253	56,85	445
Magistralni	ukupno	124	69,66	178
	savremeni kolovoz	117	68,42	171
Regionalni	ukupno	19	19,59	97
	savremeni kolovoz	19	19,59	97
Lokalni	ukupno	291	72,21	403
	savremeni kolovoz	117	66,10	177

8.1.2 Železnički saobraćaj i infrastruktura

Tabela 90. Promet robe i putnika u železničkom saobraćaju, 2005.

	Grad	Udeo opštine u ukupnom prometu u okrugu (%)	Okrug
Broj železničkih stanica	12	86	14
Broj prevezenih putnika	388.124	81	481.562
Broj prevezenih pošiljki	402.009	96	417.399

8.1.3 Vazdušni saobraćaj

Grad Subotica ima sportski aerodrom «Ivan Sarić». Trenutno je registrovan kao sportski aero-klub. Postoje naporci da se preregistrira kao aerodrom za civilni vazdušni saobraćaj za luke letilice (5.7 tona) po principu «NA ZAHTEV».

Povezanost sa tri velika međunarodna aerodroma

- Beograd (Srbija) 165 km
- Budapest (Mađarska) 190 km
- Osijek (Hrvatska) 120 km
- i sa lokalnim aerodromom u Segedinu (Mađarska) 50 km

8.1.4 Vodni saobraćaj

Najbliža luka (25 km) je kod Kanjiže na reci Tisi.

8.2 Komunalna infrastruktura

8.2.1 Vodovod i kanalizacija

Distribucija vode

Procenat stanovništva priključenih na distributivnu mrežu po GUP (Generalnom urbanističkom planu) je u Subotici i na Paliću relativno visok. Nažalost postoji nesrazmernost između sekundarne i glavne mreže pošto postoje neki ulazni cevovodi iz pojedinačnih bunara. Usvajanje koncepta ulaznih cevovoda i tretmana te vode u centralnim ulaznim cevovodima u budućnosti, a raspršni ulazni cevovodi neće više biti u funkciji.

Kanalizaciona mreža

Nivo izgrađenosti kanalizacione mreže u Subotici i prigradskim naseljima je još uvek veoma nizak. Unutar grada je stepen izgrađenosti mreže 50% dok je u prigradskim naseljima 1%. Ovaj stepen će se dalje umanjivati pošto veličina građevinskog prostora raste.

Izgradnja glavnih mreža kolektora se ostvaruje u mnogo manjoj meri nego što se potrebe za to ukazuju. To predstavlja veliki problem u pogledu dalje urbanizacije zemljišta.

Urbanistički razvoj nažalost nije propraćen odgovarajućom rekonstrukcijom glavnih maršuta kolektora. Kao rezultat toga, suočavamo se sa hidrauličkim preopterećenjem na nekim od maršuta kolektora koji su se još davnije izgradili.

Nedostatak koordinacije pri realizaciji sekundarne mreže kanalizacije zajedno sa izgradnjom linija kolektora i obnavljanjem opreme za tretman vode – rezultirali su lošom drenažom atmosferske vode. To je česta pojava izliva mešavine

atmosferskih i kanalizacionih voda u gradu. Postoji potencijalni rizik pojave bolesti zbog toga.

U strukturi kanalizacione mreže još uvek su aktivni kanalizacioni vodovi stari nekoliko vekova (ciglana konstrukcija).

Još jedan problem je nedostatak posebne kanalizacije za padavine.

Prečišćavanje vode

Prečišćavanje otpadnih voda je rešeno u Subotici ali na Paliću i u prigradskim naseljima nije ni započeto.

Uredaj za prečišćavanje je sagrađen 1975. godine, prvi put je obnovljen 1985. godine a drugi put 2003. godine. Nedostatak prečišćavanja industrijske vode je povremeno prouzrokovalo probleme u normalnom radu uređaja a takođe je ugrožavalo ekološko stanje jezera Palić.

8.2.2 Sistem daljinskog grejanja

Toplana

Preduzeće snabdeva toplotnom energijom oko 26% subotičkih domaćinstava, odnosno 10.170 stanova i 140 poslovnih potrošača među kojima su mnoge javne, obrazovne, kulturne, zdravstvene i socijalne ustanove i drugi privredni subjekti.

Gas

Prema podacima iz 2006. godine ukupna dužina izgrađene mreže za distribuciju gasa u Gradu Subotici bila je 330 km, od kojih je 4 km glavna linija, 20 km je distributivni gasovod (gradski gasni krug, gasna linija do Palića, industrijski gasovod do Aleksandrova), a ukupna mreža za distribuciju gasa je 306 km. Ukupna dužina priključaka je 150 km, 14 km za industrijske potrošače, 126 km za domaćinstva i 10 km za ostale potrebe. Prema podacima iz 2006. te godine bilo je 7.500 priključenih korisnika, 7.000 domaćinstava a 500 poslovnih i industrijskih potrošača.

Godišnja potrošnja prirodnog gasa u Subotici je u porastu i od 2006. godine ona je na nivou od 23.687.128,82 Sm3, dok su industrijski potrošači utrošili 10.489.279,42 Sm3, domaćinstva su utrošila 10.624.702,39 Sm3, a ostalim potrošačima je isporučeno 2.573.147,01 Sm3 prirodnog gasa.

8.2.3 Elektro infrastruktura

Sistem električne energije

Sa aspekta potrošnje električne energije domaćinstava na teritoriji Grada Subotice kao i u drugim delovima regiona, potrošnja je relativno visoka, oko 99%. Prema podacima iz 2002. godine od ukupno 58.852 stanova u Subotici 58.144 je snabdeveno električnom energijom što se može smatrati zadovoljavajućim nivoom pokrivenosti.

Po pitanju kvaliteta električne energije – kod korisnika, moramo reći, da je on manje zadovoljavajući jer je potencijal nestabilan, često dođe do nestanka struje što se odražava na kvalitet života i efikasnost industrijskih kapaciteta kao i na

njihove potrebe za električnom energijom određene jačine kvaliteta i stabilnosti potencijala.

8.2.4 Telekomunikacioni sistem

Tabela 91. PTT saobraćaj, 2010.

	Grad	Udeo u okrugu (%)
Broj pošta	36	66,67
Broj telefonskih pretplatnika	56.831	80,24
PTT promet pismenosne pošiljke (1000) (otpremljeno)	5.615	91,63
paketi (1000)	6	75,00

8.3 Energetika

Tabela 92. Iskorišćenje energije, 2007.

	Grad
Električna energija (MWh)	568.531
- domaćinstva	325.092
- pravna lica	135.778
Stopa iskorišćenosti	81%
Cena	
Gas (1.000 m³)	26.892
Stopa iskorišćenosti	91%
Cena	29.83din/m ³
Voda (1.000 m³)	9.340
Stopa iskorišćenosti	76%
Cena	
Daljinsko grejanje (Gcal)	105.556,40
- domaćinstva	57.933,90
- pravna lica	25.425,90
Stopa iskorišćenosti	80%
Cena	

8.4 Zdravstvena i socijalna zaštita

Tabela 93. Bolnički kapaciteti, 2012.

	Broj kreveta	Udeo u ukupnom broju kreveta (%)	Broj kreveta na 1000 stanovnika
Akutni	570	85	0.38
Hronični	50	7.5	0.033
Psihijatrijski	50	7.5	0.033
Socijalni			
UKUPNO	670	100	0.44

Tabela 94. Ulaganja u zdravstvo i socijalni rad, 2010.

	Grad(€)*
Rashodi (ulaganja) u zdravstvo i socijalni rad	33.703.694

* po prosečnom srednjem kursu NBS za 2010. godinu

Tabela 95. Lekari, stomatolozi i diplomirani farmaceuti u zdravstvenim službama, 2010.

	Grad	Udeo u ukupnom broju lekara (%)
Lekari – ukupno	336	100
Lekari opšte medicine	66	19,64
Lekari na specijalizaciji	58	17,26
Lekari specijalisti	212	63,10
Stomatolozi	40	/
Farmaceuti	43	/
Broj stanovnika na jednog lekara u gradu	428	/

Tabela 96. Korisnici socijalne zaštite – maloletna lica, 2010.

	Grad	Udeo u ukupnom broju korisnika (%)
Ukupno	2690	100
Bez roditeljskog staranja	190	7,06
Socio-materijalno ugrožena	170	6,32
Sa poremećenim porodičnim odnosima	974	36,21
Ometena u razvoju	324	12,04
Sa poremećajem u ponašanju	994	36,95
Ostali maloletni korisnici socijalne zaštite	38	1,41

Tabela 97. Korisnici socijalne zaštite – punoletna lica, 2010.

	Grad	Udeo u ukupnom broju korisnika (%)
Ukupno	6524	100
Lica sa poremećajima u ponašanju	247	3,79
Psihički i fizički ometena lica	957	14,67
Materijalno neobezbeđena lica	2930	44,91
Poremećeni porodični odnosi	1151	17,64
Ostarela lica	1189	18,22
Ostali punoletni korisnici socijalne zaštite	50	0,77

8.5 Obrazovni kapaciteti

Tabela 98. Kapaciteti obrazovnih institucija, 2011/2012.

	Broj ustanova	Broj obrazovnih profila	Broj učenika/studenata
Predškolske ustanove	53	/	/
Osnovne škole	21	/	11249
Srednje škole	8	/	6141
Visoko i više obrazovanje – (državno)	5	/	4935*

* podatak iz 2009/2010

Tabela 99. Ulaganja u obrazovanje, 2010.

	Grad(€)*	Okrug (€)	Srbija (€)
Rashodi (ulaganja) u obrazovanje - ukupno	30.972.883	37.311.903	1.359.244.835
Rashodi (ulaganja) u osnovno obrazovanje	13.023.757	17.579.680	625.142.165
Rashodi (ulaganja) u osnovno obrazovanje po učeniku	1.123	1.141	1.071

* po prosečnom srednjem kursu NBS za 2010. godinu

Tabela 100. Broj i struktura obrazovnih ustanova, 2011/2012.

		Grad	Udeo u ukupnom broju ustanova u okrugu (%)
Osnovne škole	ukupno	21	63,64
	odeljenja	584	73,83
Srednje škole	ukupno	8	72,73
	odeljenja	255	79,01
Specijalne škole	ukupno	2	50,00
	odeljenja	53	71,23
Škole za odrasle	ukupno	1	100
	odeljenja	9	100
Više škole		2	100
Fakulteti		3	100
Ustanove za decu predškolskog uzrasta		53	74,65
Studentski domovi		2	100
Domovi učenika		2	100
UKUPNO – sve ustanove		95	/

Tabela 101. Ukupan broj učenika, studenata i korisnika obrazovnih ustanova, 2010/2011.

		Grad	Udeo u ukupnom broju učenika/studenata/korisnika u okrugu (%)
Osnovne škole - učenici	ukupno	11.593	75,24
	završili školu	1.462	75,09
Srednje škole - učenici	ukupno	6.254	82,66
	završili školu	1.630	81,87
Specijalne škole - učenici	ukupno	164	55,59
	završili školu	28	77,78
Škole za odrasle – ukupno	ukupno	102	100
	završili školu	35	100
Više škole - studenti	ukupno	1.065	100
	na budžetu	662	100
	završili školu	327	95,34
Fakulteti - studenti	ukupno	3.870	94,11
	na budžetu	1.330	100
	završili školu	1.257	98,20
Predškolske ustanove	deca korisnici	4.133	78,57
Studentski domovi	korisnici smeštaja	576	100
Domovi učenika	korisnici smeštaja	442	100
UKUPNO – svi učenici		18.113	

Tabela 102. Prosečan broj učenika, studenata i korisnika smeštaja u obrazovnim ustanovama, 2010.

	Grad	Okrug	Srbija
Broj učenika po osnovnoj školi	331	328	167
Broj učenika po odeljenju osnovne škole	19	19	21
Broj učenika po srednjoj školi	625	582	569
Broj učenika po odeljenju srednje škole	23	22	26
Broj učenika po specijalnoj školi	55	37	27
Broj učenika po odeljenju specijalne škole	/	/	/
Broj učenika po školi za odrasle	51	51	41
Broj učenika po odeljenju škole za odrasle	/	/	/
Broj studenata po višoj školi	533	533	741
Broj diplomiranih studenata po višoj školi	172	172	198
Broj studenata po fakultetu	1290	1028	1408
Broj diplomiranih studenata po fakultetu	419	320	245
Broj dece korisnika po predškolskoj ustanovi	71	70	75
Broj korisnika smeštaja po studentskom domu	576	576	1867
Broj korisnika smeštaja po domu za učenike	221	221	173

Tabela103. Ukupan broj učenika u osnovnim školama, 2011/2012.

		Grad	Udeo u ukupnom broju učenika osnovnih škola u okrugu (%)
Učenici osnovnih škola	ukupno	11270	75,7
	učenice	5456	75,3
	učenici	5814	76,0

9 Resursi životne sredine

9.1 Kvalitet vazduha

U cilju sistemskog monitoringa kvaliteta vazduha i prema Odredbama o graničnim vrednostima, metode za merenje emisije, kriterijumi za merenje lokacija i zabeležavanje podataka (Službeni list RS br. 54/92) iz vazduha se svaki dan obrađuje uzorak za nivo SO₂, crnog dima i NO₂ i nalaže se 24-časovno uzimanje uzorka na sedam mernih lokacija (Građevinski fakultet, Bolnica, Industrijska zona Aleksandrovo, kod Trgoprometa na Radanovcu, MZ Makova Sedmica, Hotel Patria, Institut i Vatrogasna stanica), ozon se meri na nivou tla u okviru osmočasovnog merenja (kod Hotela Patria) a materijali iz sedimenta vazduha se pregledavaju iz mesečnih uzoraka (30 ± 2).

Sa aspekta klime, ovaj region karakteriše kontinentalna klima (otvorena ka Panonskoj niziji) što znači da su zime hladne, leta su topla a padavine nestabilne zbog raznolikosti količine i dužine trajanja. Prosečna temperatura vazduha je 11,4 °C, relativna vlažnost vazduha je 69 %, broj kišnih dana je 105, sa snežnim padavinama tokom 59 dana, sa vетром jačine veće od 6 bofora u 104 dana, vazdušnim pritiskom od 1007,0 mb, a količinom padavina u proseku od 491,3 mm.

9.2 Kvalitet zemljišta

Subotica se prostire na peščanom tlu koje sadrži komade gline.

9.3 Kvalitet voda

Građevine za vodozahvat

Za teritoriju Subotice moramo reći da su resursi kvalitetne vode veoma siromašni, kako za dugoročne potrebe stanovništva tako i za ekonomiju. Resursi kvalitetnih podzemnih voda (osnovni kompleks) su zadovoljavajući za buduće potrebe. Čak i sada, ovaj resurs se neracionalno iskorišćava kako na teritoriji Grada tako i na celokupnoj teritoriji Vojvodine. Naime, intenzitet upotrebe je vremenski preveliko korišćenje mogućnosti prirodnog napajanja resursa vode tako da ovaj osnovni kompleks vode nestaje (Zakon o vodama i osnovna ekonomija vode Srbije).

Tretman vode

Izrađeni kapaciteti za tretman vode na Vodozahvatu I u Subotici snabdevaju skoro 70% stanovnika, gde je obezbeđen visok kvalitet vode. Druge građevine vodozahvata (Vodozahvat II i disperzivni vodozahvati) nemaju sistem za obradu vode.

Kvalitet obradene vode u ostaku teritorije nije u zadovoljavajućoj koncentraciji po Odredbama za higijensku ispravnost pitke vode.

Građevine vodozahvata u prigradskim delovima ne raspolažu sistemom za tretman vode.

Prečišćavanje vode

Prečišćavanje otpadnih voda je rešeno u Subotici ali na Paliću i u prigradskim naseljima nije ni započeto.

Uredaj za prečišćavanje je sagrađen 1975. godine, prvi put je obnovljen 1985. godine a drugi put 2003. godine. Nedostatak prečišćavanja industrijske vode je povremeno prouzrokovalo probleme u normalnom radu uređaja a takođe je ugrožavalo ekološko stanje jezera Palić.

9.4 Upravljanje čvrstim komunalnim otpadom

GradSubotica, Bačka Topola, Mali Iđoš, Čoka, Kanjiža i Senta su se Sporazumom o saradnji gradvezano za formiranje regiona za upravljanje čvrstim komunalnim otpadom saglasili da će u cilju zaštite zdravlja stanovništva, očuvanja životne sredine i zaštite voda i zemljišta kao i kvaliteta vazduha težiti ostvarenju ciljeva u upravljanju čvrstim komunalnim otpadom.

Najznačajniji ciljevi su:

- prevencija nastajanja otpada
- minimizacija nastajanja otpada na izvoru nastajanja
- ponovno korišćenje otpada
- recikliranje otpada
- iskorišćenje otpada za dobijanje energije
- trajno deponovanje otpada
- drugi ciljevi predviđeni Nacionalnom strategijom upravljanja otpadom

Prema Sporazumu, krajem 2007.godine je osnovano Društvo sa ograničenom odgovornošću za upravljanje čvrstim komunalnim otpadom

„REGIONALNA DEPONIJA“ doo Subotica

Trg Lazara Nešića 1
Subotica
tel.: +381 (0)24 673 815

10 Turistički resursi

10.1 Broj posetilaca

Tabela 104. Broj i struktura turista i ostvarenih turističkih noćenja, 2010.

		Grad	Okrug	Srbija
Broj turista	ukupno	52618	57689	2000597
	domaći	37012	40517	1317916
	strani	15606	17172	682681
Broj noćenja	ukupno	98273	108075	6413515
	domaći	69680	76727	4961359
	strani	28593	31348	1452156
Prosečan broj noćenja	ukupno			
	domaći	1,9	1,9	3,8
	strani	1,8	1,8	2,1

10.2 Smeštajni kapaciteti

Tabela 105. Smeštajni kapaciteti, 2011.

Destinacija	Broj smeštajnih objekata	Broj kreveta
Hotel Patria	141 (5 apt)	311
Hotel Galleria	90 (10 apt)	185
Best Western Hotel Gloria	32 (4 apt)	64
Vila Majur	20 (8 apt)	52
Hotel PBG	29 (2 apt)	70
Hotel Palić Resort	12 (4 apt)	24
Hotel Park	63 (9 apt)	114
Hotel President	52 (4 apt)	110
Vila Lago	12 (3 apt)	23
Vila Larus	11	30
Vinski Dvor	30	60
Vila Verona	7	17
Cvetni Salaš	15	31
Palićka Kruna	12	24
Salaš Đorđević	10	20
Vila Royal Crown	23	50
Mecosano	10	20
Brvnara	12	24
Kamp De Tour	2	4
Salaš Jelen	14	40
Vila Elizabet	5	16
Vila Marija	5	11
Vila Regina	6	15
Vila Lujza	6	24
Sobe za izdavanje		Više od 730

11 Kvalitet života

11.1 Javni sadržaji i rekreativni programi

11.1.1 Sportski sadržaji (tereni, sportske dvorane, centri za rekreaciju, stadioni)

Sportski sadržaji

Hala sportova – košarkaški klub, rukometaški klub, odbojkaški klub; Sep Feranca 3
Tenis klub; Dudova Šuma i Palić

Plivački i vaterpolo klub; Grabovačka bb

Gradski stadion- klubovi hokej na ledu, umetničko klizanje, gimnastika, stoni tenis,
biciklizam, rvanje; Park Rajhla Feranca 12

Bačka stadion – fudbalski klub; Somborki put 77

Sever stadion – fudbalski klub; Magnetna polja 6

Jedriličarski klub; Frana Supila 2

Gradski stadion; Atletiski klub- Beogradski put bb

Skvoš klub; Jo Lajoša 42

Kuglana klub; Proleterskih brigada 84

11.1.2 Rekreativni programi, sportske aktivnosti

Subotica ima dugogodišnju tradiciju u sportu. Olimpijski duh zavladao je Suboticom 1880. godine kada je Lajoš Vermeš organizovao prve paličke sportske igre – Paličku olimpijadu – koju je obnovio Pjer de Kuberten, 1986. godine.

Od tih vremena Subotica je dobila nadimak "Grad sportova". U današnje doba grad ima 120 registrovanih sportskih klubova i timova. S obzirom na mnogobrojne

mogućnosti razvoja i postojeće kapacitete sportskih otvorenih i zatvorenih terena, Subotica se ubraja među pet najznačajnijih sportskih centara u Srbiji.

Nacionalne reprezentacije, sportske terene na Paliću već godinama koriste za pripreme za velika međunarodna takmičenja.

Pored amaterskih i profesionalnih klubova, Subotica nudi niz opcija za rekreaciju. Uz veliki broj sportskih objekata tu je i prirodan ambijent parkova i šuma sa mogućnostima za rekreativno bavljenje tenisom, jahanjem, džogingom, skvošom, fudbalom, košarkom, odbojkom, plivanjem, lovom i ribolovom itd.

Lokalna samouprava je počela izgradnju modernog pokrivenog bazena.

11.2 Crkve i hramovi

Subotica je grad u kojem već vekovima u skladnoj zajednici žive ljudi više različitih religija - katolici, pravoslavci, protestanti, pripradnici jevrejske, islamske zajednice i drugi.

Katedrala

Građevina kasnog baroka, u narodu poznata kao Velika crkva, posvećena je zaštitnici Subotice, Sv. Terezi Avilskoj čiji se lik nalazi i na gradskom grbu. Katedrala je podignuta 1779. i od tada je nekoliko puta obnovljana. Godine 1974. Papa je nagradio crkvu naslovom manje bazilike.

Pravoslavna crkva

Crkva je podignuta je 1726. na najvišem delu nekadašnjeg starog grada. Sadašnji izgled ove barokne crkve datira iz 1910. godine, kada je podignut novi toranj i postavljen novi ikonostas. Crkva je posvećena Sv. Vaznesenju Gospodnjem.

Sinagoga u Subotici sagrađena je 1902. prema projektu budimpeštanskih arhitekata Marcela Komora i Deže Jakaba. Smelih i modernih arhitektonskih rešenja, savršenog sklada konstrukcije i dekoracije, smatra se jednom od najlepših sinagoga u ovom delu Evrope.

Džamiju je izgradila islamska zajednica Subotice, a rezultat je višegodišnjih nastojanja islamskih vernika u Subotici da dobiju mesto za molitvu i versko učenje. Muhadžir džamija je prvi islamski objekat koji je nakon više od dva veka izgrađen na magistralnom putu od Sofije do Budimpešte.

11.3 Lokalni centri za okupljanje

11.3.1 Biblioteke

Gradska Biblioteka

Gradska biblioteka je osnovana 1890. Neobarokna građevina, koju je projektovao F. Rajhl, sagrađena je 1897. godine za potrebe Nacionalne kasine. Prepoznatljiva je po dva atlanta koji na svojim leđima nose jedan od najlepših balkona u gradu.

Adresa: Cara Dušana, <http://www.subiblioteka.rs/>

Američki kutak

Kulturni, edukativni i informativni centar organizuje razna predavanja, izložbe, radionice, filmske projekcije i nudi širok izbor časopisa i knjiga na engleskom jeziku.
Adresa: Cara Dušana 2, www.ac-subotica.net

11.3.2 Parkovi

Trg pesnika

Na ovom trgu se nalaze skulpture poznatih Subotičkih pisaca, kao što je Danilo Kiš (1935-1989), Geza Čat (1887-1919) i Artur Munk (1886-1955), čija dela umnogome nose pečat ovog podneblja.

Fontane

Zelena fontana, izgrađena 1985. godine i Plava fontana, izgrađena 2001. godine krase strogi centar grada. Izrađene su od Žolnai keramike, proizvedene u Pečuju, kao i sva ukrasna keramika i crepovi secesijskih građevina u gradu. Obe fontane su postale glavno odmorište ljudima i golubovima i oaza svežine u sparnim letnjim danima

Spomenik Caru Jovanu Nenadu

Delo jugoslovenskog vajara Petra Palavičinija, nastalo je između dva svetska rata a na ovo mesto u strogom centru grada, je postavljeno 1991.godine. Jovan Nenad Crni je bio kontraverzna istorijska ličnost. Sebe je proglašio carem a Subotici na kratko 1527.

Spomenik Žrtvama fašizma

Spomenik Žrtvama fašizma širok skoro 18 i visok 8 metara, najveći je spomenik u Subotici. Bronzani reljef Grupa delo je vajara Tome Rosandića i njegovog ateljea. Spomenik je otkriven 1950. godine. Ispred spomenika se nalazi plato za odmor sa česmom i spomenikom Ruke a sa južne strane katedrala.

Spomenik Ivanu Sariću

Ivan Sarić (1876-1966) bavio se biciklizmom i motociklizmom ali je ostao upamćen kao pionir vazduhoplovstva koji je 1910., svega 3 godine posle braće Rajt, avionom sopstvene konstrukcije i izrade poleteo sa subotičkog hipodroma. Autor spomenika je vajar Oto Logo, rođeni Subotičanin.

Spomenik Aleksandru Lifki

Aleksandar Šandor Lifka (1880-1952) je 1900. osnovao prvi putujući bioskop u tadašnjoj Austro-Ugarskoj a u Subotici je već 1910. otvorio prvi stalni bioskop. Osim toga snimao je filmove i tako dao veliki doprinos evropskoj kinematografiji.

11.3.3 Lokalni društveni centri

Ulica Matije Korvina

Deo pešačke zone, postala je zaštitini znak grada zbog desetak čuvanih kafića koji se tu nalaze. Ovi kafići su omiljeno okupljalište svih generacija, i subotičana i turista.

Trg slobode

Središni gradski trg uokviruju najreprezentativnije subotičke građevine: Gradska kuća, Narodno pozorište i Gradska biblioteka. Na ovom trgu, zvezdasto se stapaju putevi i sreću ljudi iz svih delova grada. Ovo je i najveći gradski trg. Zato nije slučajno što se na ovom trgu tokom, bez obzira na doba godine, organizuju razne gradske proslave, zabave i koncerti.

11.3.4 Kulturni centri

Kulturni život Subotice je oduvek bio bogat, sa pozorištima, filharmonijom, mnoštvom galerija, slikarskih kolonija i umetničkih grupa.

To je bilo presudno i za stvaranje niza kulturnih manifestacija kao što su Festival Evropskih filmova, Međunarodni festival pozorišta za decu, Interetno festival, žetelačke svečanosti Dužjanca, Berbanski dani itd.

Nepker – Mađarski kulturni centar, Trg L.Košuta 11
Bunjevačko kolo - Hrvatski kulturni centar, Preradovićeva 4
Sveti Sava - Srpski kulturni centar, Trg Republike 16
Bunjevačka Matica - Bunjevački kulturni centar, Korzo 8
Mladost - Omladinsko kulturno umetničko društvo, Harambašićeva 4
Edukativni centar Roma - Harambašićeva 4
Nemački narodni savez - kulturni centar, Karađorđev put 72
Muslimanski kulturni centar – Trg Cara Jovana Nenada 15

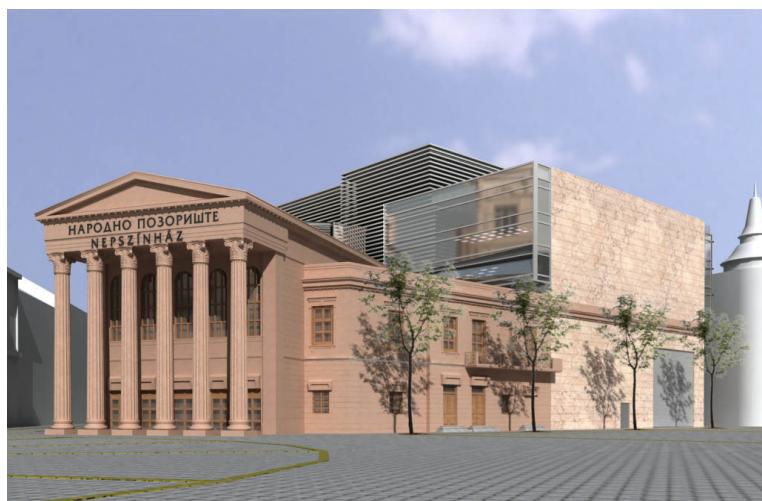
11.3.5 Pozorišta

Subotičko Narodno Pozorište

Prve pozorišne predstave u Subotici igrane su 1747. godine. Temelji Narodnog Pozorišta svečano su postavljeni 1848. godine, ali je pozorišna sala izgrađena tek 1853. godine. Zgradu karakteriše klasistički stil sa šest korintijskih stubova kao najveću građevinu Subotice tog vremena. Grad Subotica kao multinacionalno, multikulturalno i multikonfesionalno sedište šireg regiona zahteva specifično pozorište. Narodno pozorište – Narodno kazalište – Népszínház. Neguje kulturni identitet svih zajednica u Subotici, ali i podstiče prožimanje kultura kao neminovnost i posledicu suživota u multinacionalnoj i multikulturalnoj sredini.

Rekonstrukcija zgrade Narodnog Pozorišta je počela 2007. godine i predstavljači spoj tradicionalnog i modernog kako bi na najbolji način omogućila razvoj kulturnog života.

www.suteatar.org

Dečje Pozorište

6. decembra 1934. godine u listu "Jugoslovenski dnevnik" je zabeležen početak rada lutkarskog pozorišta u Subotici. Inženjer Tomanić je bio kako i tvorac subotičkog lutkarskog pozorišta, tako i kreator na stotine komada koji su se igrali. Prvi profesionalni ansambl je formiran u sezoni 1953/54. godine i od tada Pozorište je počelo svoj put ka instituciji koja danas svojim profesionalnim i umetničkim dometima spada u sam vrh scenskog stvaralaštva za decu. Pozorište godišnje izvede 5 premijera, 2 na srpskom, 2 na mađarskom i jedan dvojezičan novogodišnji program. Ukupan broj godišnje održanih predstava se kreće oko 280. Većina predstava se prikazuje u kući, dok se oko 50 predstava odigra na terenu u zemlji i inostranstvu. Dečje pozorište je suorganizator Međunarodnog festivala za decu koji se održava svakog maja u Subotici.

Adresa: Park Ferenca Rajhla 12/a, www.suteatarzadecu.rs

Kosztolányi Dezső Theatre

Pozorište Deže Kostolanji neguje alternativni pristup. Od Šekspira do Mrožeka, od Beketa do Brehta, svaka nova predstava donosi jedan potpuno drugačiji doživljaj.

Adresa: Harambašićeva 4, www.kosztolanyi.org

11.3.6 Muzeji

Gradski muzej

Subotički Gradski muzej je razvijena institucija sa arheološkim, istorijskim, prirodnjačkim, umetničkim i konzervatorskim odeljenjem.

Muzej se 2008. godine preselio u secesijsku palatu Mikše Demetera, dizajniranu od strane braće Vago 1906. godine.

www.gradskimuzej.subotica.rs

Likovni susret

Moderna likovna galerija osnovana je 1962. godine kao Likovni susret, sa prevashodnim ciljem da prati, istražuje i proučava savremena likovna zbivanja, a posebno likovne kolonije. Ovo je centar aktuelnih likovnih zbivanja u Subotici. Smeštena je u Palati Rajhl, remek-delu secesije iz 1904. godine.

<http://www.likovnisusret.com/>

11.4 Aktivnosti u kulturi (kulturne manifestacije, proslave, festivali, parade, svečanosti, koncerti)

- 21. januar – 14. februar, Zimski dani vina, Subotica
- Mart – Dani savremenog mađarskog filma, Subotica
- 1. i 2. Maj, Prvomajski festival - Otvaranje letnje sezone, Palić

Maj - Trenchtown festival- Festival urbane kulture, Palić
Maj - Međunarodni festival pozorišta za decu, Subotica
Maj – Sv. Urban festival vina, Palić
Jun – Etnofest festival kulturne baštine, Palić
Jun - Otvaranje sezone kupanja Palić
Jul – Takmičenje žetelaca Susedska sela
Jul - Festival Evropskog filma Palić
Jul – Summer 3p festival, Palić
Avgust - Dužijanca- Praznik žetelaca Subotica
Avgust - Interetno Festival Subotica
Avgust – Romart Festival, Subotica
1. Septembar – Dan Grada Subotica
Septembar – Berbanski dani Palić
Septembar – Dani jevrejske baštine
Oktobar – Desire festival savremene drame pozorišta Deže Kostolanji
Novembar – Dani mладог вина Subotica
Decembar – Božični-novogodišnji vašar Subotica

11.5 **Zabava i usluge**

11.5.1 **Restorani**

Gloria - Hotel Gloria, Dimitrija Tucovića 2, www.hotelgloriasubotica.com
Gurinović, Bajski put 32, www.gurinovic.com
MG Club, Zmaj Jovina 6, www.simexgroup.com
Nepker, Trg Košut Lajoša 11, www.nepkor.b2ss.net
Panorama - Galleria, Matije Korvina 17, www.galleria-center.com
Patria – Hotel Patria, Đure Đakovića bb, www.hotelpatria.rs
Shiraz, Palić road, www.shiraz.rs
Bates, Vuka Karadžića 17
McDonalds, Trg Slobode 1., www.mcdonalds.rs
Green Food, Rajhl park bb
Lipa pekara, Đure Đakovića 17
Baš kuća, Cara Lazara 3, www.bashkuca.com
Boss, Matije Korvina 7-8, www.boscaffe.com
Denis, Braća Radića 24, www.denis.subotica.org
Stara pizzeria, Matije Korvina 5,
Mala Gostiona, Park Heroja 9, Palić, www.elittepalic.rs
Riblja Čarda, Obala L.Vermeša bb, Palić, www.elittepalic.rs
Vila Viktorija, Jezerska 15, Palić
Brvnara, Vikend naselje bb, Palić, www.brvnarapalic.serbia-hotel.org
Abraham, Horgoš road, Palić,
Admiral, Horgoški put 66, Palić
Akac, Kizur Ištvana 2/a, Palić
Jezero – Hotel Jezero, Park heroja 15. Palić
Kod Goluba, Barska 14. Palić
Paprika Čarda, Vikend naselje bb
Omega pizzeria, Park heroja 2.
Vinski dvor, Hajdukovo www.vinskidvor.com
Majkin salaš, Jožef Atile 79, Palić

Cvetni salaš, Jožef Atile 79, Palić
 Jelen salaš, Lopudska 7, Palić www.jelensalas.com
 Guljaš čarda, Ludaški šor 206. www.gulyascarda.rs
 Gentleman's Pub, Rade Končara 3, www.gentlemespub-subotica.com
 Nirvana, Antona Aškerca 40., www.nirvana.rs
 Pub, Horgoški put bb, Palić www.381info.com/en/palic/pizzerias/pizzeria-pub
 Pizzeria Don Corleone, Horgoški put 98. Palić
 Hedera, Omladinskih brigada 19, Hajdukovo www.alaska-hedera.rs

11.5.2 Bioskopi

Tabela 106. Broj bioskopa, bioskopskih sedišta, projekcija i posetilaca, 2010.

	Grad	Okrug	Srbija
Broj bioskopa	1	2	126
Broj sedišta u bioskopskim salama	66	289	51580
Broj projekcija	350	451	63549
Broj posetilaca	6366	9052	1945992
Iskorišćenost bioskopskih sala (%)	27,6	19,8	0,7
Broj posetilaca na 100 stanovnika	5	5	28

11.5.3 Šoping zone i maloprodajni centri

Suvenirnica:

Suvenirnica je smeštena kod severnog ulaza u Gradsku kuću. Ponuda je bogata rukotvorinama sa predela Subotice i okoline, turističkim mapama grada i ostali suvenirima karakterističnim za podneblje Subotice.

Pijace:

- € Robna i zelena pijaca Mali Bajmok, Somborski put 79.
- € Mlečna, zanatska i voćna pijaca, Trg Komora and jakaba bb
- € Zelenac, Prozivka, Nade Dimić
- € Pijaca Teslino naselje, Partizanskih baza
- € Zelena pijaca Palić, Splitska aleja

Šoping Centri:

Robna kuća Centar, Trg Cara Jovana Nenada 2-4.

Atrium - Galleria Centar, Matije Korvina 17.

Šoping ulice:

Korzo, Štrosmajerova, Rudić, Matka Vukovića i Dimitrija Tucovića.

Mega marketi:

- € Mega Rodić, Segedinski put 92.
- € 024, Segedinski put 80.
- € KTC, Pačirski put 61.
- € Idea, Beogradski put bb
- € Yisk, Segedinski put 94.-96.
- € Metro Cash & Carry, Segedinski put 142.

12 Lokalni razvoj u relaciji sa regionalnim i državnim strateškim dokumentima

Subotica je za potrebe razvoja izradila niz strateških dokumenata, koji su u skladu sa regionalnim i nacionalnim strateškim dokumentima:

- Strategija lokalnog ekonomskog razvoja Subotice 2007-2011
- Generalni plan
- Prostorni plan
- Planovi detaljne regulacije i urbanistički planovi
- LEAP – Lokalni ekološki akcioni plan
- Strateški plan razvoja socijalne zaštite opštine Subotica 2008-2012
- SLOR - Strateški plan održivog razvoja 2013 - 2022
- Lokalni plan upravljanja otpadom do 2010